

Artemiza Bergfors

SEPA FÖR MINDRE FÖRETAG

Företagsekonomi och turism

2010

FÖRORD

Detta arbete har titeln ”SEPA för mindre företag” och är ett projekt som jag arbetat med under hösten 2010 vid Vasa Yrkeshögskola, där jag studerar vid enheten för Företagsekonomi med inriktningen Ekonomiförvaltning.

Valet av ämne var ganska oklart i början men eftersom jag är intresserad av betalningssystem så blev det just detta ämne jag föll för.

Arbetets sammanställning och sökande av pålitliga källor har varit tidskrävande men inte direkt svårt. En utmaning var att utveckla mig som skribent på svenska och att kunna hålla en röd tråd igenom arbetet.

Jag vill tacka mina respondenter från företagen och bankerna för att de tog sig tid till att låta sig intervjuas för min undersökning och för den information de gett mig.

Ett tack även till min handledare Anna-Lena Berglund, för uppmuntran och stöd till mina idéer, och assistans till källmaterial under slutarbetet gång.

Vasa, den 26 November 2010

Artemiza Bergfors

VASA YRKESHÖGSKOLA

Utbildningsprogrammet för företagsekonomi

ABSTRAKT

Författare	Artemiza Bergfors
Lärdomsprovets titel	SEPA för mindre företag
År	2010
Språk	svenska
Sidantal	58 + 2 bilagor
Handledare	Anna-Lena Berglund

SEPA är ett omfattande projekt i riktning mot ett gemensamt betalningssystem för eurobetalningsområdet som sker i samarbete mellan de europeiska bankerna, EU-kommissionen och den europeiska centralbanken (ECB).

Detta arbete kommer att behandla hur SEPA – systemet påverkar företagen, vilka förändringar det innebär och vilka konsekvenser det har på de små företagen.

Den teoretiska delen av lärdomsprovet kommer att behandla vad SEPA är, och vad som förändras för företagen med systemet. Den empiriska delen utgår från intervjuer som genomförts med sex företag i olika branscher och två banker.

Intervjuerna kommer att ge svar på frågor som rör införandet av systemet, dess användning, e-fakturerings samt fördelar och nackdelar med systemet. Undersökningen visar att företagen är nöjda med systemet fast det innebär investering och extra kostnader.

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
Utbildningsprogrammet för företagsekonomi

ABSTRACT

Author	Artemiza Bergfors
Title	SEPA for small company
Year	2010
Language	Swedish
Pages	58 + 2 Appendices
Name of Supervisor	Anna-Lena Berglund

SEPA is an extensiv project for a common payment system among the European payment area. This happens in collaboration with the European banks, EU-commission and the European central bank (ECB)

This thesis is about SEPA, its impact on companies, the changes and impact it will have on small businesses.

The theoretical part of the thesis will explain what SEPA is and the changes it will bring. The empirical part will be based on interviews conducted with six companies and two banks.

The interviews will provide answers to questions related to the implementation of SEPA, its usage, electronical invoicing, benefits and disadvantages.

The research indicates that businesses are satisfied with SEPA though it requires new investments and having a cost impact on the business.

Keywords SEPA, payment system, e-invoice, IBAN, BIC, payment card, payment

INNEHÅLL

FÖRORD

ABSTRAKT

ABSTRACT

1 INLEDNING..... 6

1.1 Problemformulering 7

1.2 Syfte och avgränsning 7

1.3 Arbetets uppbyggnad och metoder 7

2 ALLMÄN BESKRIVNING AV SEPA 8

2.1 Vad är SEPA?..... 8

2.2 Vilka länder hör till SEPA? 1

2.3 SEPA tjänster & Betalning 10

2.3.1 SEPA- Betalning..... 11

2.3.2 Elektronisk fakturering 13

2.3.3 SEPA- direktdebitering..... 14

2.3.4 SEPA Betalkort..... 21

2.4 SEPA förändrar 22

2.4.1 SEPA tjänster ändras 23

2.4.2 Företagens kanaler ändras..... 24

2.4.3 Bakom liggande standarder och system ändras 24

2.5 Fördelar och nackdelar med SEPA..... 27

3 BETALTJÄNSTLAG 31

4 SEPA FÖR MINDRE FÖRETAG..... 33

4.1 Företagets förberedelse inför SEPA 34

4.2 Betalterminal med pinkod 37

4.3 Checklista	41
5 EMPIRISK UNDERSÖKNING	42
5.1 Intervju Blomsterhandel	43
5.2 Intervju Bokhandel	45
5.3 Intervju Guldsmedsaffär	46
5.4 Intervju Restaurang	47
5.5 Intervju Frisör	48
5.6 Intervju Akupunktör	49
5.7 Intervju Aktia Bank Abp	50
5.8 Intervju Vasa Andelsbank	51
5.9 Svares jämförelse och genomgång av resultatet	52
6 AVSLUTNING	56
KÄLLFÖRTECKNING	58
 BILAGA	

1 INLEDNING

Europas betalningssystem som nu är i migreringsfas (slutfasen), har sin övergång till det officiella SEPA- systemet (Single European Payments Area) fortsättningsvis sedan 2008 när bankerna tog i bruk det europeiska kontogirot. Användning av euro har varit mycket viktigare och nödvändigare nu när Europas betalningsområde omfattar 32 länder samt hela Europas betalningsrörelse.

Jag har valt det specifika ämnet för att en sådan förändring när det inhemska kortet ersätts av det internationella SEPA- kompatibel chipkortet med en begränsad övergångsperiod, berör alla företag, banker, mjukvaruföretag och betaltjänstanvändare. Med detta arbete vill jag förstå hur förändringarna påverkar mindre företag på den inre marknaden medan genomförandet av systemet framskrider, samt bemötande av problem som uppkommer för att ta emot betalningarna under denna process. Vid alla företag kan det uppstå svårigheter och mycket annat som kan påverka företagets ekonomi och dess processer tills systemet är helt genomförd.

Priserna på dagligvaror och på kortbetalningar kan stiga och därtill kan företagare drabbas av extra utgifter i och med en övergång till SEPA- systemet med alla betalningskort, betalningssystem, avgifter och investering i betalterminal.

Betalare och betalningsmottagare skall vara medvetna om de nya förpliktelser och rättigheter som har kommit med den nya betaltjänstlagen samt tid för betalningar och annulleringar.

Med fokus på gemensam innovation och utveckling, kommer hantering av transaktionerna troligen att vara effektivt förenklad i framtiden och sparande med den nya teknologin och e-tjänster uppvisar till slut sina fördelar med till exempel tid, resurser och betalningsmedel.

1.1 Problemformulering

I mitt arbete kommer jag att studera följande frågor: Vad är SEPA och hur blir det för mindre företag med SEPA införingen? Vilken påverkan har SEPA på små företag, samt vilka ändringar och hurdana förändringar handlar det om för små företag? Har företagen gjort någon förändring redan, vet de vad det innebär och är de klart medvetna om det? Hur har det varit under SEPA:s övergångsperiod?

1.2 Syfte och avgränsning

Syftet med mitt arbete är att utreda vad SEPA är, vilka förändringar det kan innebära för mindre företag och vilka fördelarna och nackdelarna kommer att vara med detta nya gemensamma system.

Jag hoppas att kunna fördjupa mina kunskaper och förstå vad det innebär för samhället och företagen. Jag fokuserar mig endast på mindre företags. Jag kommer troligen att uppnå ett bra resultat med arbetet.

1.3 Arbetets uppbyggnad och metoder

Lärdomsprovet kommer att bestå av en teoridel, där SEPA behandlas allmänt samt vad som är aktuellt sammankopplat till SEPA då det gäller små företag. Jag använder litteraturbaserade metoder för undersökningen med hjälp av Internet, böcker och tidskriftsartiklar.

Dessutom kommer lärdomsprovet att bestå av en empirisk del, där jag skall göra intervjuer med företag i olika branscher för att ta reda på hur det har gått med det nya systemets implementering, deras syn på SEPA, om de är medvetna av förändringarna som skall göras och tidsbegränsningarna. I mitt arbete har jag en checklista för företagen, förenklad uppvisning av fullmaktssystem, faktureringsprocess, exempel på en räkning med BIC och IBAN nummer och som avslutning har jag min åsikt och slutsats om vad som har upptäckts under min undersökning.

2 ALLMÄN BESKRIVNING AV SEPA

Den europeiska finansiella marknaden är i en övergångsperiod inom det ekonomiska samarbetet som tidigare inte har upplevts av denna slag. Denna övergång innebär stora förändringar i praktisk förvaltning, bankrörelse investering, försäkringsstruktur och finansiella tjänster. Ett integrerat euroområde för handel skapas och det skall vara lika enkelt att göra affärer inom de europeiska länderna och övergränserna som att göra en inrikestransaktion. Med ett gemensamt eurobetalningsområde skall betalningshinder elimineras för att den gränsöverskridande handeln över Europa skall ha en harmoniserad betaltjänst. (Skinner 2008, 1).

2.1 Vad är SEPA?

Europeiska politiker och lobbyare har jobbat hårt för att övervinna tekniska, handels- och lagliga gränser för att nå ett integrerat Europa. Den ekonomiska och monetära unionen (EMU) har skapat en ny finans- och handelsmarknad genom överenskommelser som gjorts av den Europeiska Kommissionen för att skapa Lissabonagendan. Agendan uppstod från ett möte av politiker i mars 2000 i Lissabon, vilken ratificerade aktionsplanen för finansiella tjänster (FSAP). Aktionsplanen för finansiella tjänster representerar den europeiska agendan för att skapa en integrerad finansmarknad i slutet av 2010, och har skapat en rad andra europeiska direktiv. SEPA är också en av de FSAP:s nyckelkomponenter och punkter på Lissabonagenda. (Skinner 2008, 4)

SEPA, förkortning av Single European Payment Area på engelska är det gemensamma systemet för eurobetalningsområdet som sker i samarbete mellan de europeiska bankerna, EU-kommissionen och den europeiska centralbanken (ECB). Systemet syftar till att förenkla och effektivisera elektroniska kontantlösa betalningar inom EU oberoende av nationella gränser, öka effektivitet samt främja konkurrensen och ekonomin inom Europa.

<URL:<http://www.nordea.com/F%C3%B6retag+institutioner/Cash+Management/Betalningar/Vad+%C3%A4r+SEPA/1065082.html>>

2.2 Vilka länder hör till SEPA?

SEPA- länderna omfattar 32 länder d.v.s. de 27 EU-länderna samt Island, Norge, Liechtenstein, Monaco och Schweiz.

De sexton länder inom euroområdet består av: Belgien, Cypern, Frankrike, Finland, Grekland, Italien, Irland, Malta, Luxemburg, Nederländerna, Portugal, Slovakien, Slovenien, Spanien, Österrike och Tyskland.

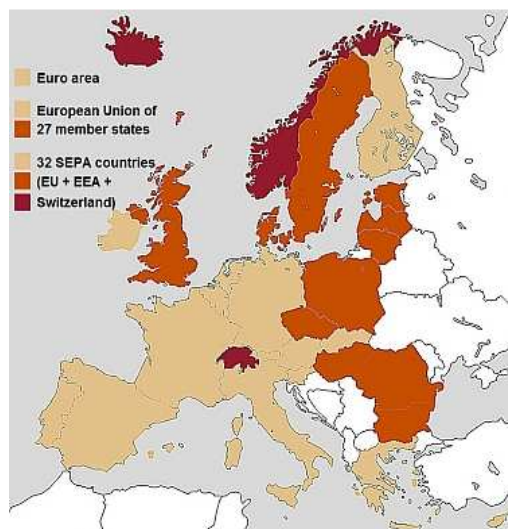

Bild 1. SEPA-länder <URL:http://www.currency-iso.org/tkicch_standardization_sepa.htm>

De elva länder utanför euroområdet består av: Bulgarien, Danmark, Estland, Lettland, Polen, Rumänien, Storbritannien, Sverige, Tjeckien och Ungern.

<URL:<http://www.nordea.com/Produkter+och+tjänster/Internationella+produkter+och+tjänster/Cash+Management/SEPA-länderna/1065092.html>> och URL:<http://www.yrityssuomi.fi/default.aspx?contentid=30336&nodeid=13019>>

Alla dessa länder har sina Automatiserade Clearingcentraler (ACHs) med en struktur för clearing och avveckling av massbetalningar. Medan clearing är processen som består av överföring, avstämning, bekräftelse av betalningsorder och ytterligare upprättande av en slutgiltig position för avveckling, är avveckling överföring av medel mellan bankerna, betalaren och betalningsmottagare. De flesta länder har också sina egna infrastrukturer för hantering av kredit- och debetkort. Dessa kontanthanteringsprocesser skiljer sig också mellan olika länder. Att skapa ett gemensamt betalningssystem och infrastruktur med euro som valuta som gör det möjligt för alla betalningar att bli hanterade som inrikesbetalning är en utmaning och mål med SEPA inom Europa. (Skinner 2008, 6-8) och <URL:http://www.ecb.int/pub/pdf/other/sepa_brochure_2009sv.pdf>

2.3 SEPA tjänster & Betalning

För att utveckla ett gemensamt betalningssystem för hela Europa, behövs också ett rättsligt ramverk som harmoniserar produkter och tjänster kring SEPA. Detta beror på att den traditionella strukturen av detaljhandeln och företagskunder får olika produkter att verka på olika sätt. Detta är utgångspunkten för det rättsliga ramverket för betaltjänstdirektivet (PSD). PSD är det rättsliga ramverk som syftar till att göra kontantlösa betalningar som i korttransaktioner, banköverföringar och autogiro, enkelt och sparsamt för skapandet av det gemensamma eurobetalningsområdet. Detta direktiv är avgörande för att uppnå SEPA. Utan det skulle det inte finnas rättsliga möjligheter till gränsöverskridande betalningar inom hela euroområdet. Till exempel: att identifiera ett misstag av en avsändande bank eller mottagande bank när en betalning inte är utförd inom bestämd tid skulle vara omöjligt utan en rättslig harmonisering. Direktivet är ursprungligen tänkt att kunna bearbeta alla betalningar i alla valutor följande arbetsdag från och med slutet av 2010. (Skinner 2008, 9-11)

Processen som innefattar överföring, avstämning och bekräftelse av betalningsorder samt upprättande av en slutlig position för avveckling kallas för clearing, medan överföring av medel mellan betalaren och mottagaren och mellan deras bank kallas för avveckling. Ramverket skiljer reglerna för de olika betalningsinstrumenten och för leverantörer av bearbetningstjänster till finansinstitut. Principerna som låter infrastrukturleverantörer cleara betalningar med hjälp av SEPA -systemet för girering och autogiro anges av EPC:s ramverk för clearing- och avvecklingsmekanismer. <URL: http://www.ecb.int/pub/pdf/other/sepa_brochure_2009sv.pdf>

Från första januari 2012 skall följande kredit-överföringar göras senast vid slutet av följande arbetsdag:

- euro som betalningstransaktions valuta, nationellt och gränsöverskridande inom EU;
- inrikes betalningstransaktioner i den lokala valutan av den berörda medlemsstaten;

- betalningstransaktioner som omfattar valutakonvertering mellan euro och valutan i en medlemsstat utanför euro området;

Ända till slutet av 2011 kan en köpare och hans bank komma överens om en period av högst tre bankdagar för betalningstransaktioner.

Det finns skilda regler för andra utbetalningar som till exempel:

- annan kreditbetalning än de som har nämnts ovan skall inte överstiga fyra dagar inom samarbetsområdet
- perioden kan förlängas med en extra arbetsdag för inledda sedelbetalningar
- ekonomisk uppgörelse bör ske på överenskommet datum med autogiro
- för kortbetalningar gäller avtalsfrihet mellan parterna

(Skinner 2008, 9-11)

2.3.1 SEPA- Betalning

En internbankbetalning som omfattar alla bankkonton inom eurobetalningsområdet, med gemensamma regler och rutiner för betalningar i euro införs med SEPA. Denna standard definierar också den gemensamma servicenivån och tidsramen för de finansinstitut som deltar i SEPA för att utföra betalningarna.

- Alla konton skall ha det nya, internationella bankkontonumret IBAN; företags anställda, kunder, samarbetspartner och företag.
- BIC- nummer ska finnas specificerat för bankerna
- Hela beloppet krediteras i mottagarens konto utan beloppsbegränsning och avgifter redovisas separat
- Beloppet skall förmedlas till mottagarens bankkonto senast inom tre bankdagar (inrikes en bankdag).

<URL:http://www.ecb.int/pub/pdf/other/sepa_brochure_2009sv.pdf>

Med systemet införs en standard för autogiro med gemensamma regler och rutiner för debitering i euro. Med standarden definieras bland annat en gemensam servicenivå och anges när finansinstitut som deltar i SEPA senast ska kunna ta på sig rollen som betalarnas bank.

Det finns två sätt att göra Autogiro inom det eurobetalningsområdet:

1. Den första modellen innebär att betalaren ger uppdraget direkt till mottagaren.
2. Den andra som är vanlig i några europeiska länder och Norden, går ut på att betalaren ger uppdraget direkt till sin bank.

Hur fungerar betalningar med Autogiro:

- Det fungerar i hela eurobetalningsområdet och det kan göras till vilken mottagare som helst.
- Det täcker både återkommande och enstaka betalningar i euro.
- Beloppet ska finnas på mottagarens konto senast fem bankdagar från den första betalningen och två bankdagar för återkommande betalningar.
- Alla konton får ett IBAN och BIC nummer.
- Det finns utförliga regler för avvisade och återsända betalningar som troligen kontrolleras av bankerna.

<URL: www.ecb.int/pub/pdf/other/sepa_brochure_2009sv.pdf>

Användning av SEPA – girering kan göras för betalning av normala betalningar, pensioner, löner och förmåner inom SEPA – området med hjälp av referensnummer eller meddelande som används för att identifiera betalningen. På kontoutdraget finns nya fält som visar uppgifter för förmedling av SEPA – uppgifter från betalaren till mottagaren. SEPA – girering har kompletterats med tilläggstjänster så att flera fakturor eller kreditnotor kan kombineras på samma girering och den faktiska betalningsdagen också förmedlas.

<URL:http://www.fkl.fi/www/page/fk_www_3967>

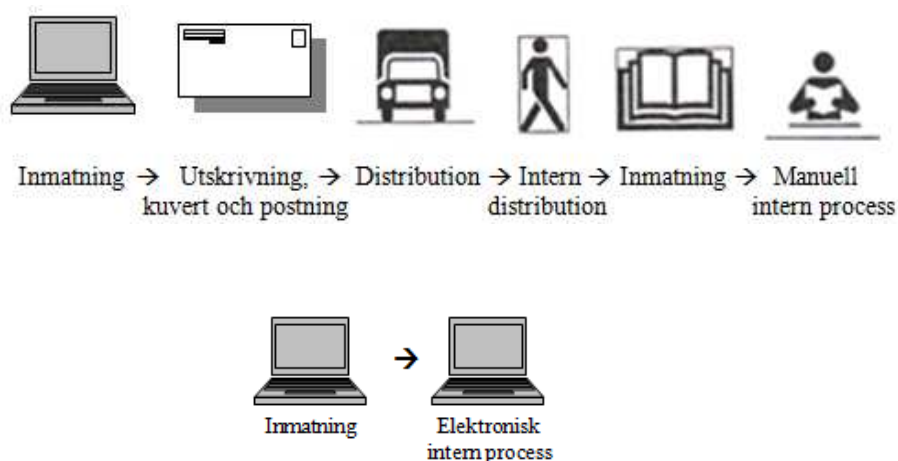
2.3.2 Elektronisk fakturering

Den finländska direktdebiteringen i sin nuvarande form kommer småningom att försvinna och som ersättare rekommenderas e-fakturering. Eftersom SEPA:s direktdebiteringsstandarder är mer invecklade än de nuvarande, betyder det att i praktiken skall det erbjudas en övergångs-period till e-fakturering av bankerna.

E-fakturering är en tjänst som inte är helt i användning, men den utvecklas kraftigt och får fler användare. Den skall införas för att det finns stora fördelar med att främja e-fakturering. E-faktureringen lämpar sig för alla kunder som använder direktdebitering och som en s.k. automatisk betaltjänst för alla nätbankskunder. Kunderna uppmuntras av sina banker att övergå till e-fakturering i enlighet med myndigheternas rekommendationer samt för betalning och fakturering.

<URL:http://www.fkl.fi/www/page/fk_www_8259, och
<http://www.yrityssuomi.fi/default.aspx?ContentID=30336&NodeID=13019>>

E-faktura är en elektronisk faktura för konsumenternas bruk utvecklad av bankerna som faktureraren skickar direkt till mottagarens nätbank. Det skall vara enkelt att välja e-faktura när en pappersfaktura betalas och valet av e-faktura kan i fortsättning göras efter att en pappersfaktura har matats in och godkänts. Det finns en underavdelning för e-faktura och e-tjänst i nätbanken.

Bild 2 .Skillnader mellan en pappersfaktura process och en elektronisk faktura process (Österbottens handelskammares 27.5.2009, s. 46)

Övergången till e-fakturan kan göras enligt följande:

- inloggning görs i nätbanken
- valet av e-faktura görs som enklast vid betalning av en pappersfaktura
- ett avtal ingås om e-faktura med banken som förmedlar fakturorna direkt till egen nätbank och förvaras där i 18 månader
- e-fakturan beställs av fakturerarna som erbjuder e-fakturatjänst

Det finns en variation i e-fakturornas utseende och det meddelande som fås vid inkommen e-faktura. <URL:http://213.138.133.3/e-laskututorial/index_sve.html>

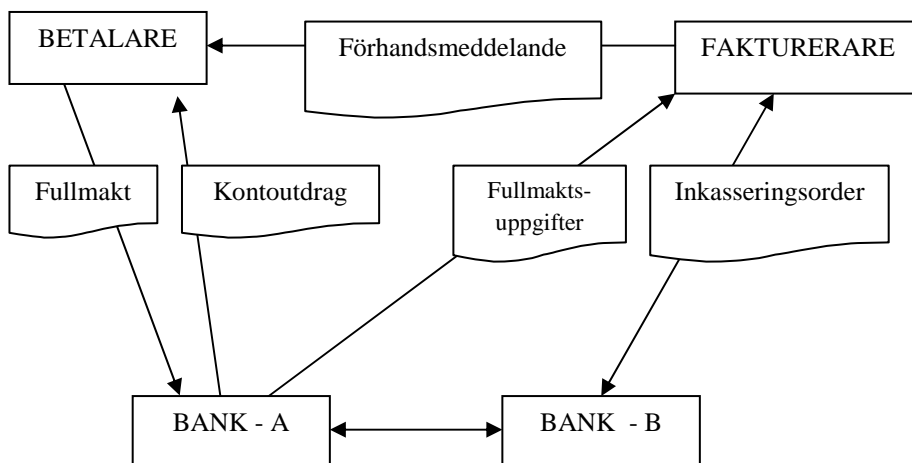
2.3.3 SEPA- direktdebitering

Bankerna kan erbjuda en basservice med SEPA -direktdebitering mellan företag och en elektronisk fullmaktstjänst till sina betalkunder och faktureringskunder enligt sitt tidsschema. Sådan direktdebitering är särskild lämplig för insamling av gränsöverskridande betalningar för vilka det inte har funnits någon motsvarande tjänst. Företag eller kunder som har direktdebiteringsavtal gällande elektriciteten, affärslokal hyror eller motsvarande, kommer troligen inte att kunna ingå direktdebiteringsavtal med banken inför 2011, utan skall ingå denna typ av avtal direkt med till exempel affärslokalansvarige eller företaget i frågan. Direktdebiteringen kan också göras som en engångstransaktion. Det erbjuds också möjlighet till betalaren att återkalla en direktdebiteringsavgift som t.ex. vid felaktig tjänstleverans.

<URL:<http://www.yrityssuomi.fi/default.aspx?ContentID=30336&NodeID=13019>>

Alla konsumenter som har använt sig av nättjänster har haft två alternativ för fakturabetalning: den ena var att godkänna varje faktura separat för sig och den andra var att befullmäktiga banken att betala fakturorna automatiskt på förfallodagen. Eftersom SEPA- direktdebiteringen skiljer sig betydligt från den finländska direktdebiteringen, skall kunden med SEPA ge en fullmakt direkt till faktureraren i stället för att ge den till banken.

En fullmakt relaterad till SEPA- direktdebitering, är ett skriftligt avtal per tjänstkod mellan faktureraren och betalaren som gäller tillsvidare om debiteringarna görs med stöd av den inom 18 månader och som endast kan hävas skriftligt eller via bankens elektroniska system, så att den upphör att gälla inom fem bankdagar.

Bild 3. Direktdebiteringssystem

<URL:

http://www.fkl.fi/modules/system/stdreq.aspx?P=2297&VID=default&SID=180861487967505&S=0&A=open%3anews%3aitem_www%3a7087&C=36005 och
http://www.nordea.fi/sitemod/upload/Root/nordeafiles/personal/cards_payments/mssv671d.pdf>

- Betalaren befullmäktigar faktureraren enligt bankförbindelser
- Banken vidarebefordrar uppgifterna om betalarens bankförbindelser och fullmakten
- Faktureraren sänder förhandsmeddelande till betalaren åtta dagar före förfallodagen
- Banken debiterar betalarens konto och krediterar fakturerarens konto
- Faktureraren får debiterings återrapportering av sin bank
- Faktureraren kan sända inkasseringsorder till sin bank

Bankerna erbjuder den nya SEPA- direktdebiteringen från 1.11.2010. Den finländska direktdebiteringen förblir i bruk preliminärt under ett par års tid, och tjänsten kommer troligen att upphöra i slutet av 2013. Betalaren har möjlighet att förhindra banken att debitera enstaka betalning senast en bankdag före förfallodagen och faktureraren har inte möjlighet att veta om annulleringen på förhand. En konsumentkund som inte använder sig av bankens nättjänst kommer inte att märka någon teknisk förändring med direktdebitering. <URL: http://www.fkl.fi/modules/system/stdreq.aspx?P=2297&VID=default&SID=180861487967505&S=0&A=open%3anews%3aitem_www%3a7087&C=36005 och http://www.nordea.fi/sitemod/upload/Root/nordeafiles/personal/cards_payments/mssv671d.pdf>

Eftersom den nya lagen medför ändringar i den nuvarande direktdebiteringstjänsten, kan till exempel en betalare i vissa undantagsfall i konsumentställning med uppfyllda villkor ha rätt att kräva en återbetalning, genom att lämna en begära om återbetalning av ett direktdebiterat belopp i sin helhet från sitt konto.

Förutsättningarna för återbetalning är att alla följande villkor uppfylls:

- Betalaren lämnar en begära om återbetalning skriftligt till sin bank inom åtta veckor efter debiteringsdagen.
- direktdebiteringsbeloppet inte stämmer med det som finns i den givna fullmakten och det debiterade beloppet är större än vad betalaren rimligen kan förvänta sig
- betalaren har inte blivit underrättad med förhandsmeddelande eller på något annat överenskommet sätt inom fyra veckor före förfallodagen
- Ett företag har inte rätt att kräva återbetalning.

En återbetalningsprocess är en tidskrävande process som leder till utredningar och manuellt arbete när den utnyttjas av betalaren.

<URL: <http://www.pohjola.fi/pohjola?cid=381319699&srcpl=3>, <http://www.sampopankki.fi/sv->

fi/Foretag/Smaaforetag/Betalningsrorelse/Fakturering/Direktdebitering/Document
s/Suoraveloitus%20-
%20laskuttajanohje%20v%204%5B1%5D.4%2030092009_SV.pdf.pdf>

Banken är inte ansvarig för fullmakterna, fullmakternas uppgifter eller felaktig direktdebiterings information vid en betalning. Banken har rätt att meddela faktureraren om underkända betalningar, återdebitering efter förfallodagen, eller om debiteringen inte ha kunnat utföras av annan orsak såsom direktdebitering och betalningar i betalningstjänsten, exempelvis då kundens konto har saknat täckning vid betalningstidpunkten. För meddelandet har banken rätt att debitera en rimlig avgift enligt servicetariffen och den skall inte överskrida den faktiska meddelande kostnaden. Banken skall också meddela fakturerarens bank om de misslyckade debiteringarna.

Vid annullering av en direktdebitering har banken rätt att återdebitera betalningen inom två bankdagar efter förfallodagen med förutsättning att det finns tillräckligt med medel för betalning på kontot. Banken meddelar faktureraren antingen omedelbart eller på förfallodag om direktdebiteringens annullering.

När betalaren är konsument har banken rätt att häva fullmakten genom att meddela betalaren skriftligen eller via bankens elektroniska kanal då giltighetstiden upphör om två månader. När betalaren inte är konsument får banken häva fullmakten efter en månad.

Banken har rätt att kontrollera grunderna för återbetalning som anges av betalaren. När alla villkoren för återbetalningen uppfylls, har kundens bank rätt att debitera direktdebiteringsbeloppet på företags konto som sänt debiteringen eller informera betalaren om återbetalningsvägran inom tio bankdagar efter att betalaren har lämnat sin begäran om återbetalning. Återbetalning av direktdebitering får inte annulleras av banken på begäran av företaget.

Banken är inte ansvarig för skada som förorsakas av ansvarsbefriande hinder såsom störning i postgången, den automatiska databehandlingen, i dataöverföringen, i annan telekommunikation eller i eltillförseln.

<URL: http://www.pohjola.fi/pohjola?cid=381319699&srcpl=3,http://www.sampopankki.fi/sv-fi/Foretag/Smaaforetag/Betalningsrorelse/Fakturering/Direktdebitering/Documents/Suoraveloitus%20-%20laskuttajanohje%20v%204%5B1%5D.4%2030092009_SV.pdf,http://www.nordea.fi/sitemod/upload/Root/nordeafiles/personal/cards_payments/mssv671d.pdf>

Det är svårt att veta av vem som företag får ta direktdebiteringen av och hur stor risken är att det inte skall finnas täckning på kontot på förfallodagen.

Vid direktdebiteringen har faktureraren fått en fullmakt av betalaren för att debitera fakturorna direkt från betalarens bankkonto på förfallodagen. I detta fall är betalaren skyldig, att se till att det senast en dag före förfallodagen finns tillräckliga medel på bankkontot fast betalaren kan ändra eller annullera direktdebiteringen före förfallodagen genom att meddela sin bank eller faktureraren.

<URL:<http://www.kuluttajavirasto.fi/File/38135124-5f38-4d35-a249-204da8379838/Betalning+och+fakturor.pdf>>

En räkning skall skickas 14 dagar före förfallodagen och när en köpare inte betalar fakturan senast på förfallodagen, gör han sig skyldig till avtalsbrott och för obetalda räkningar får faktureraren debitera påminnelser och indrivningsavgifter. Om betalningen inte har skett vid förfallodagen, växer slutsumman för räkningen tills det att den är betald. Med risk för följande tilläggskostnader:

1. dröjsmålsränta
2. dröjsmåls- och påminnelseavgifter till fordringsägaren
3. indrivningsbyråns indrivnings avgifter
4. avgifter för domstolsförfarandet

5. fordringsägarens rättegångskostnader
6. utsökningskostnader

Om betalaren har betalningssvårigheter rekommenderas det att han tar kontakt med fordringsägaren och klarlägger situationen, begär förlängd tid, att få betala i rater eller att arrangera en lämplig betalningsplan. Från fakturerarens sida är det bra att veta om betalaren har råkat ut för en långvarig sjukdom, blivit arbetslös, eller har någon annan duglig orsak för en förhandling av ny betalningsplan. Betalaren har möjlighet att förhandla under hela indrivnings tid även efter det att en indrivningsbyrå har tagit över skulden. <URL: <http://www.kuluttajavirasto.fi/sv-FI/konsumenträdgivning/konsumenträtt/forsenade-betalningar-och-indrivning/>>

Dröjsmålsräntan som är fastslagen i räntelagen börjar löpa från det datum som avtalats för förfallodagen. Den allmänna dröjsmålsräntan fastslås två gånger årligen och under de senast åren har den varit omkring 10 %.

En försenad betalning har ofördröjliga konsekvenser som kan bland annat vara:

- Kreditkort – obetald kreditkortsräkning i mer än 60 dagar kan ge en anteckning om betalningsstörning.
- Telefonanslutning – obetald telefonräkning inom två veckor från det datum då betalningspåminnelsen skickades kan leda till att anslutningen stängs. Anslutningen stängs inte om den förfallna räkningen är under 50 €, betalaren kan bevisa att räkningen har lämnats obetalad på till följd av sjukdom, arbetslöshet eller motsvarande orsak och räkningen skall betalas inom en månad efter att betalningspåminnelsen har skickats.
- Elektricitet – obetald elräkning inom 5 veckor från förfallodagen kan orsaka stängning av eltillförseln. Vid obetalad räkning till följd av sjukdom, arbetslöshet eller motsvarande orsak får eltillförseln stängs av, tidigast 3 månader från förfallodagen. Hindrets klarläggning måste göras med elbolaget så fort som möjligt. Eltillförseln får inte avbrytas om en byggnads uppvärmning är beroende av den trots obetalda avgifter under

tiden från ingången av oktober till utgången av april innan fyra månader har förflutit från förfallodagen för den obetalda avgiften.

- Boendet – Obetald hyra inom avtalad tid ger hyresvärden rätt att säga upp hyresavtalet. Obetalda bolagshyror ger ett bostadsaktiebolag rätt att överta en bostad.

Betalaren meddelas av banken skriftligen eller via bankens elektroniska kanal om misslyckad debitering och orsaken till detta. Betalaren står för eventuella dröjsmåls påföljder gentemot faktureraren. Företaget har rätt att kräva tillbaka det återbetalade beloppet inkluderat dröjsmålsränta och kostnader, om kunden utan anledning har annullerat direktdebiteringen. <URL:

<http://www.kuluttajavirasto.fi/sv->

[FI/konsumeradgivning/konsumertratt/forsenade-betalningar-och-indrivning/](http://www.kuluttajavirasto.fi/Fin/konsumeradgivning/konsumertratt/forsenade-betalningar-och-indrivning/),

<http://www.kuluttajavirasto.fi/Page/ad84c2d3-766b-4e48-b85f->

[4806c2009602.aspx](http://www.kuluttajavirasto.fi/Page/ad84c2d3-766b-4e48-b85f-4806c2009602.aspx)>

Att konsumenterna ignorerar eller missköter sina betalningsskyldigheter, är ett av det vanligaste avtalsbrottet. När en betalare inte betalar sin faktura eller betalar den med försening är det fråga om avtalsbrott, som kan leda till skadeståndsskyldighet som består av dröjsmålsränta. Dröjsmålsränta är obligatorisk och kan inte förhandlas.

<URL:[http://www.kuluttajavirasto.fi/File/38135124-5f38-4d35-a249-](http://www.kuluttajavirasto.fi/File/38135124-5f38-4d35-a249-204da8379838/Betalning+och+fakturor.pdf)

[204da8379838/Betalning+och+fakturor.pdf](http://www.kuluttajavirasto.fi/File/38135124-5f38-4d35-a249-204da8379838/Betalning+och+fakturor.pdf)>

Eftersom betalningsvilligheten påverkas av att betalaren vill behålla sin kreditvärdighet, undviks Kreditupplysningsföretag med uppgifter om betalarens betalningssätt. En inkasseringsorder övervägs därtill för att det inte handlar bara om att få betalningarna till rätt betalningsmottagare, utan att det handlar ytterligare om fakturerarens rykte bland sina kunder. Det är bra att förhandla och beakta den ekonomiska situationen vid sådant ärende.

<URL: <https://www.pohjola.fi/pohjola?cid=381319699&srcpl=3>,
http://www.cash-in.fi/Pa_Svenska/Indrivningsmenu/Hur_valjer_du_inkassobyra_,
http://www.nordea.fi/sitemod/upload/Root/nordeafiles/personal/cards_payments/mssv671d.pdf>

2.3.4 SEPA Betalkort

Året 2008 började bankerna ge ut SEPA -anpassade betalkort inom euroområdet. De beslutar själv om eget urval av kort, de kort som de utfärdar är kompatibla inom hela det gemensamma eurobetalningsområdet och övergången till chipkort skall vara slutförd efter 2010. Med SEPA systemet införs också övergripande principer för kortbetalningar som utfärdare, inlösare och kortsystem som operatören måste anpassa sig till. Principerna följer det europeiska betalningsrådet och kallas SEPA: s ramverk för korttransaktioner.

Hur fungerar betalningar med kort:

- Det ska vara möjligt att betala med ett och samma kort i hela euroområdet (endast begränsat av handlarnas acceptans av märke)
- Kortinnehavare och handlare ska kunna utföra och ta emot kortbetalningar på samma sätt i hela euroområdet.
- Företagen som hanterar betalkort kommer att kunna konkurrera med varandra och erbjuda sina tjänster i hela euroområdet, vilket innebär större konkurrens, högre tillförlitlighet och bättre kostnadseffektivitet.

I Finland betalas det ofta med kort i jämförelse med andra delar av världen. Nästan två av tre betalningar av dagliga varor slutförs alltid eller nästan alltid med betalkort. Betalningskort uppfattas som tryggt, behändigt och flexibelt. Det finns ingen begränsning på kortbetalning, men kontantbetalningar görs fortsättningsvis, särskilt vid inköp på mindre än fem euro. Kontanterna behåller sin betydelse inom dagligvaruhandeln när omkring en femtedel av alla hellre betalar sina inköp med sedlar och mynt än med kort. Luottokunta har tillåtits göras en enkätundersökning som drygt tusen finländare har besvarat. Motivering till

kontantbetalning är att det är snabbare och att kontanter dessutom utgör ett bättre sätt att ha inkomster och utgifter i balans. I södra Europa betalas 80 procent av inköpen fortfarande med kontanter. <URL: http://www.fkl.fi/www/page/fk_www_8259> och (Vasabladet 07/04/2010)

2.4 SEPA förändrar

De nya reglerna för SEPA systemet medför olika förändringar i bankernas system, eftersom de kräver ändring i allt från inrikes-koder och kontonummer till en ny standard med Internationell Bankkontonummer (IBAN) och Bank Identifikation Kod (BIC) d.v.s. bankens elektroniska adress som identifierar banken i internationella betalningar. IBAN bildas av kontonumret i nationell form (BBAN) genom att det kompletteras med en landskod och kontrollsiffror. Kunden får IBAN- nummer för sina konton från sin bank. Betalningsmottagarens IBAN-nummer kommer i fortsättningen att ingå bl.a. i fakturor.

Fastän IBAN handlar om en metod för att känna igen individuella bank kontonummer till gränsöverskridande betalningar, och BIC är en internationell kod för en bank, skiljer koderna sig från de nuvarande koder som idag används av de flesta bankerna. Det betyder att de flesta banker måste investera i nya program eller programmera om existerande system för att hantera den nya transaktions struktur. (Skinner 2008, 6-8)

Exempel på Europeiska IBAN nummer:

Belgien	BE62510007547061
Danmark	DK5000400440116243
Finland	FI2112345600000785
Österrike	AT611904300234573201

(Skinner 2008, 6-8)

Meningen med en internationell samarbetsorganisation av finansiella institutioner (SWIFT) är att erbjuda en viktig tjänst för den globala

banksektorn genom att tillhandahålla en säker infrastruktur och betalningsstandard. Organisationen finansieras av bankerna som en icke vinstdrivande organisation med syfte att möjliggöra och underlätta enkla och säkra betalningstransaktioner. SWIFT har fokuserat på att utveckla en standard som bygger på den internationell ISO20022 standarden, som används både för girerig och autogiro. Därtill innehåller ISO20022 tillämpningsanvisningar för meddelande mellan bank och kund samt mellan bankerna och meddelande som krävs vid avvikande handläggning. ISO20022, känd som den Universell Finansiell Industris standardmeddelande syftar till att standardisera hela betalningsförlopp, clearing och avveckling för de finansiella marknaderna. Denna standard omfattar täckning av överföring och autogiro; avvisade, returnerade och återbetalningar, vid sidan av undantagsfall, utredningar och kontanthantering. SEPA fokuserar mest på girering och autogiro, kortets gemenskap har lika stor inverkan, särskilt för debitkort eftersom det drivs främst av nationella system. SEPA har också en inverkan på kreditkort, men Visas och MasterCards position och dominans, samt system innebär att dessa inte förändras lika radikalt som bankkortsystemet. (Skinner 2008, 17- 19)

Finland var det första landet som införde en nationell migrations plan för SEPA. Med denna plan anges att Finland tror att Systemet för Kontoöverföringar (SCT) är en välgrundad modell för betalningar som kan bibehålla den höga kvaliteten på överförings tjänster. Med Finlands Finvoice fakturering standard för e-fakturering ersätts pappersfaktura med användning av XML standarder. E-fakturering är en kritisk fokus för den Europeiska Kommissionen för att med den troligen kan sparas € 50 biljoner. (Skinner 2008, 43)

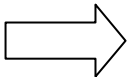
2.4.1 SEPA tjänster ändras

Finlands betaltjänstlagstiftning ändras när EU:s direktiv gällande direktbetalningar grundar betaltjänstlagen i maj 2010 och den nationella speciallagen för kontogiro upphävs. De nationella kontonummer ersätts av de nationella IBAN och BIC nummer som identifierar bankkontakten och

betalningsområde utbreddas. <URL:
http://www.tietoviikko.fi/taustat/kaikki_jutut/article351611.ece?s=l&wtm=tietovii
 kko/-03012010>

Tjänst/Produkt förändras

• Inrikesbetalning		• SEPA- Betalning
• Direktdebitering		• E-faktura, SEPA-direktdebitering
• Bankkort		• Internationella betalningskort

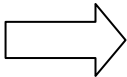
Alla inrikes betaltjänster blir SEPA- tjänster framöver. Den nya gireringsblanketten tas i bruk senast i december 2010 och alla inrikesbetalningarna utförs snart som SEPA- betalningar med fortsatt användning av referensnummer. Direktdebiteringen kan göras som en engångstransaktion eller enligt e-fakturering som rekommendation i Finland. Betalningar som har gjorts i olika betalningsformat ersätts av C2B XML- standard (client to bank Extensible Markup Language) i slutet av 2010. (Toivonen, Anna 01.10.2010)

2.4.2 Företagens kanaler ändras

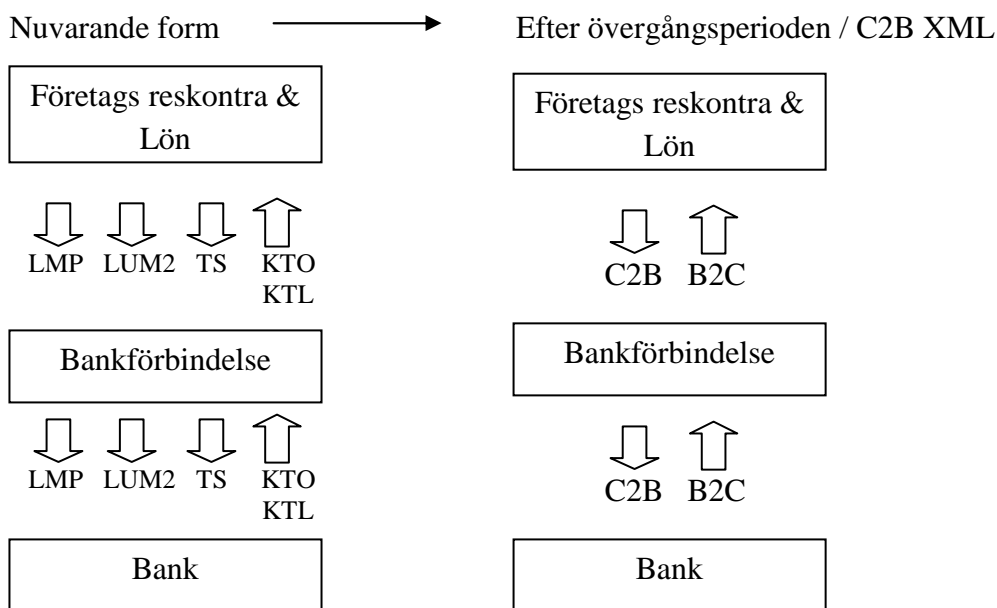
De nationella standarder och kanaler som datakommunikation och budskapskonstruktion ersätts av Web services.

• Filöverföringstjänst		• Bankförbindelse (Web Services)

2.4.3 Bakom liggande standarder och system ändras

• Nationella program		• SEPA
• Filöverföring/PATU		• Web Services /PKI (Public Key Infrastructure)
• Nationell standard (LMP, TS, LMU2)		• Internationell C2B XML – standard (Extensible Markup Language)

Ändringar i säkerhetsarrangemang mellan banken och företag sker när till exempel den befintliga säkerhetsrutinen PATU (Pankkiturvallisuus) och överföringsprotokollet FTP inte uppfyller SEPA-kraven. <URL: http://www.fkl.fi/www/page/fk_www_3967>

Bild 4. Standardförändring (Toivonen, Anna 01.10.10)

Den internationella standarden C2B (kund till bank) XML ersätter bankernas fakturas betaltjänst (LMP), betalningsformat LUM2, TS, KTO och KTL. Web Services (WS) protokollet är avsedda för överföring av CM fil som till exempel är baserad på XML standarden, bolags betalningsfil och lokalfil som LMP, inkommande betalningsreferenser (KTL) och elektroniskt kontoutdragsfil (KTO).

XML filer är baserade på ISO 20022, företagsbetalning skall vara överförda via WS anslutning och den relaterad PKI säkerhetsstandard eller som alternativ via Bolags nätbank filöverföringstjänst. Nuvarande PATU kan inte användas för överföring av den nya XML standarden. WS anslutning är planerad för filöverföringar från eller till kund.

I WS kommunikation är kunden en aktiv deltagare som öppnar anslutningen antingen med fil uppladdning eller nedladdning till eller från banken (push-pull kommunikation). Ett företag behöver ett banks anslutnings program som stödjer WS protokollet och bör kontakta ett mjukvaruföretag för att få ett tillämpligt program. <URL:

http://www.nordea.fi/sitemod/upload/root/fi_org/liite/e/yritys/pdf/web_services.pdf> och (Toivonen, Anna 01.10.10)

2.5 Fördelar och nackdelar med SEPA

Några fördelar som den Europeiska Kommissionen förutser med ett gemensamt eurobetalningsområde är:

För företag: De flesta företag brukade ha flera bankkonton och ibland fler banker för sina transaktioner beroende på transaktions kostnad och komplexitet. Med SEPA systemet skall det vara enklare för företagen att sköta sina betalningar och sin likviditetshantering. Företag skall behöva endast ett bankkonto i hela EU och överföringarna skall bli tillförlitligare och effektivare. Små och medelstora företag behöver bara en bank med SEPA- systemet medan stora företag som använder mer invecklade tjänster och har haft flera banker, skall kunna reducera antalet banker för sin likviditetshantering. Det blir möjligt att göra betalningar på nya sätt och betalningshantering blir alltmer automatisk.

Några fördelar till kan vara:

- Betalningar, Autogiro och kortbetalningar ska kunna göras på samma sätt i hela euroområdet, vilket gör det lättare för konsumenterna
- Kort blir allt mera allmänt som betalningsmedel
- Inga skillnader mellan inrikes- och utrikesbetalningar inom Europa
- Harmoniseringen av betalningsrutiner leder till tillförlitliga tjänster av hög kvalitet
- Konkurrensen i Europa ökar
- Det skall vara lättare att jämföra tjänster och öppnare redovisning av priser.

<URL:

<http://www.nordea.com/Produkter+och+tj%c3%a4nster/Internationella+produkter+och+tj%c3%a4nster/Cash+Management/F%c3%b6rdelar+och+konsekvenser/1065212.html>>

För företagare: den Europeiska Kommissionen tror att företagarna exponeras för kostnader relaterade till kredit och debatkorts betalningar, från en 9 gångers upp till 20 gångers skillnad i anskaffningsutgift för företagare över Europa gällande debatkort. Ett exempel, ett PIN baserad debatkort betalning i Belgien kan kosta en företagare 5 cent, jämfört med 1€:s kostnad i Spanien. Nivån av avgifter ska bli bättre för företagare när en gemensam struktur för kostnad, för anskaffningsutgifter kan ge mer förutsägbarhet och konsekvens till affärer och transaktioner. (Skinner, 2008, 5)

För samhället: den Europeiska Kommissionen uppskattar att ineffektiviteter i det nuvarande betalnings system kostar Europa mellan 2 % till 3 % av Brutto National Produkt (BNP). Det är ungefär 100€ billimer som kunde sparas per år, där 50 % av kostnaderna gäller betalnings infrastruktur och 50 % är fast i företags betalningsprocesser för leverantörsskulder, kundfordringar samt dåligt rörelsekapital. (Skinner, 2008, 5)

För medborgare: betalningskostnader skall reduceras till en standardiserad avgiftsstruktur över Europa, särskilt till länder med höga kostnader. Som exempel, i Italien betalas 252€ per år till en banki årsavgift medan det betalas 34€ per år till Nederländska banker. Denna skillnad skall försvinna och ersättas av en årsavgift på till exempel 100€ per år för alla medborgare, medan valfriheten och konkurrens mellan de olika bankerna höjs. (Skinner, 2008, 5)

En av de nackdelar med SEPA systemet är att relationen mellan affärerna och kunden kan påverkas av den nya betaltjänstlagen, eftersom den ger affärerna möjlighet att få debitera kunden för kortbetalning. Det är dyrare för handeln att ta emot betalningar med kort, eftersom de nuvarande Visa, MasterCard och Visa Elektron är internationella SEPA- debitkort. En reglering av kostnaderna för betalkorten och kunderna skall komma för att få debitera kunden för korthanteringens kostnader, och utifrån betalningssättet kan kostnaderna överföras direkt på konsumentpriserna eller erbjudas till ett förmånligare pris. Betalningsterminaler finns i de flesta butiker och serviceställen, men fast övergången till det nya systemet kan gå bra, är det en risk när betalningsterminalen inte alltid känner igen alla kort, en av orsaken kan vara att det finns många olika kort i omlopp nuförtiden.

När ett företag tar i bruk en betalningsterminal skall också säkerhetsåtgärder genomföras för att säkra kortanvändarens kod så att den inte kommer fram eftersom den fyrsiffriga pinkoden är personlig. <URL:<http://www.yrityssuomi.fi/default.aspx?ContentID=30336&NodeID=13019>> och (Vasabladet 14.10.2010)

Under övergången kan datatrafiken upphöra att fungera när det finns för många användare, bankerna kan ha problem med systemet och betalningarna kan försenas. Web Service introduktionen är en flerstegprocess som lägger krav på den tekniskt installationen, färdighet, instruktioner, skolning, och olika programs nedladdning kräver administrator rättigheter. Ett exempel av reskontra/ERP:s svagheter i implementeringen är när en betalning görs som C2B, kan den gå som LUM2 till ett område utanför SEPA-område. <URL:<http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:Muq6Op4MJWoJ:www.yrittajat.fi/File/77b5077a-b16b-4cc6-991d-6a465b57aa3b/Sepa%2520Hannu%2520Katila.ppt+kokemuksia+SEPA-muutoksista&cd=5&hl=pt-BR&ct=clnk>>

Ett företag är inte säker på vilka tjänster som erbjuds av banken med SEPA och till vilket pris. Vilken system-, organisations- och procedurförändring som krävs för att anpassa sig till tjänsterna. Det är svårt att veta när de individuella länderna övergår till SEPA eller när det gamla betalningssystemet kommer att upphöra. Hur den interna överensstämmelsen kan säkerställa SEPA:s nationella migrationsplan och hur migrations kostnader kan minimeras. Kostnaderna för de tekniska investeringarna drivs främst av affärsmässiga prioriteringar, rörelseintäkts prognoser och företags budgeter. Till följd av det den tekniska utvecklingen har schemat blivit alltmer hektiskt. (Skinner 2008, 178-179, 285)

3 BETALTJÄNSTLAG

Lagen om betalningsöverföringar har upphävts och den nya betaltjänstlagen för betaltjänster på den inre marknaden har trätt i kraft 1.5.2010. Som följd av den nya lagen, föreslås också ändringar i andra lagar:

- kommunikationsmarknadslagen
- konsument skyddslagen
- lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel
- avvecklingssystem
- lagen om behandling av vissa marknadsrättsliga ärenden
- personuppgiftslagen
- och lagen om skatteuppbörd.

<URL:

http://www.fkl.fi/modules/system/stdreq.aspx?P=2297&VID=default&SID=180861487967505&S=0&A=open%3anews%3aitem_www%3a7087&C=36005>

Till betaltjänstlagens tillämpningsområde hör bl.a. genomförande av betalningstransaktioner som direktdebitering, girering, bank- och kreditkortsbetalningar. I lagen föreskrivs om informationsskyldighet och avtalsvillkor som gäller vid betaltjänster och genomförande av betaltjänster. Betaltjänstlagen innehåller också bestämmelser om betalare/betalningsmottagare och bankens rättigheter och skyldigheter gällande olika betalningsinstrumentet.

<URL: <http://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2010/20100290>>

Det har varit dyrare att betala med kreditkort än med debitkort utan kredit. En betalning med ett finskt bankkort kostade cirka 3-5 cent per inköp. Eftersom debitkortet förorsakar betalningskostnader för försäljaren kan kunderna i fortsättningen debiteras 0,31 procent av köpesumman och tariffen är den samma oberoende av bank. Försäljarna kan besluta om de skall debitera sina kunder för kostnaderna för betalningssätten. Medlemmarna i Företagarna i Finland har fått anvisningar med rekommendationer om att de på en synlig plats skall informera sina kunder om vilken metod affären tillämpar. Företagen överväger ännu att införa en betalsättskostnad på 0,31 procent vid betalning av inköp på över 500-

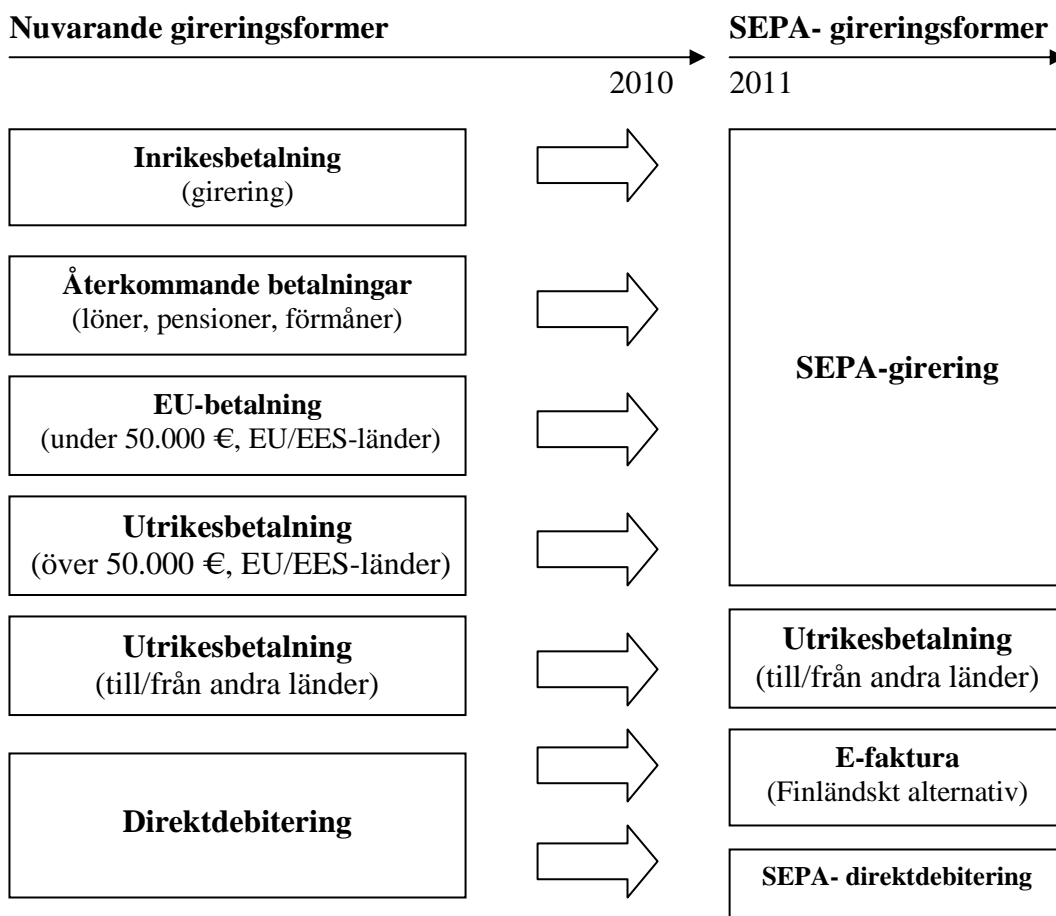
1000 euro med debitkort. <URL:
<http://www.yrityssuomi.fi/default.aspx?ContentID=30336&NodeID=13019>>

Vid till exempel ett inköp av hemelektronik för 500 euro, som betalas med debitkort står butiken med 1,55 euro i kortavgift. Med Visa debitkort kommer avgiften "interchange fee" att vara 0,19 procent till banken som har gett ut kortet. Kortanvändningspris har varit inkluderat i varupriset, det vill säga priset i butikerna har varit det samma, oberoende av om kunden betalar kontant eller använder kredit- eller debitkort. Situationen kan ändra med den nya Betaltjänstlagen, för att i praktiken innebär den att inte längre skall vara möjligt att inkludera dessa kostnader i priset utan det skall klart och tydligt framgå vad olika betalningssätt kostar. Detta betyder att det kan finnas olika prislistor vid butikskassan så att kunden kan välja vilken typ av betalningssätt som lönar sig. (Vasabladet, 19/01/2010)

4 SEPA FÖR MINDRE FÖRETAG

Omfattning av hur små och medelstora företag påverkas av det gemensamma eurobetalningsområdet beror på om företaget verkar bara i Finland eller om det har verksamhet i andra SEPA- länder. SEPA förändrar betalningssätt, fakturering och sättet att ta emot betalningarna. Även sättet att betala ut löner förändras när SEPA- girering tas i bruk för utbetalning av löner skall det finnas en specificerad kod för lönetransaktioner och en förfallodag anges i lönematerialet som är en bankdag som föregår lönebetalningsdagen.

<URL: http://www.fkl.fi/www/page/fk_www_3967>

Bild 5. SEPA betalningsrutin förenklad (Toivonen Anna, 01.10.2010) och <URL: http://www.pankkiyhdistys.fi/www/page/fk_www_3967>

Införandet av SEPA är inne i sin sista fas innan målet med ett harmoniserat betalningsområde har uppnåtts i slutet av 2010. Under denna period samexisterar det nationella systemet med SEPA- systemet och nästa integration är att ha alla betalkort gränslösa. Insatserna är höga och det kan komma motstridiga åsikter för betalindustrins framtid fast SEPA uppfyller alla kriterium för ett fullständigt EU-projekt. Det är ett framsteg att ha samma valuta, och tron på ett gemensamt betalningssystem som skall fungera fullt över nationsgränserna i 32 länder med flera tusen banker, ett tjugotal kortsystem och en bred variation av bankkulturer till slutet av året 2010. Hanteringen av kontanter ses som dyr, skapar säkerhetsrisker och kriminalitet medan elektroniska betalmedel, i första hand kort, är säkra, bekväma och styrda av marknadens behov. Betalningarna med SEPA skall dras från kontot inom maximum tre bankdagar, det skall vara snabbt, billigt och säkert. (Forum för ekonomi och teknik 2008, 40-43)

4.1 Företagets förberedelse inför SEPA

Eftersom SEPA medför stora förändringar i betalnings förmedling, finns ett behov av uppdatering för företagets programvaruuppdatering för betalningar och ekonomiförvaltning. Alla företag skall vara medvetna om sina egna och sina affärspartners bankförbindelseuppgifter i det internationella formatet (IBAN och BIC). Företagets eget IBAN hittas på kontoavdraget eller i nätbanken och flera banker har en räknare på sin webbplats för att få fram kontots IBAN- nummer. Betalningarna skall tas emot på det nya sättet och företaget skall se till att faktura blanketterna uppdateras med uppgifter om IBAN och BIC. Bankförbindelseinformationen på blanketten skall vara angiven i både nationell och internationell form under övergångsperioden. Förändringarna fortsätter med bankens streckkod på gireringsblankett från december 2010 när IBAN ersätter de nationella kontonumren.

<URL: http://www.pankkiyhdistys.fi/www/page/fk_www_3967>

Företagen skall se till att ekonomiförvaltningsprogrammen har SEPA- kompatibla programversioner i bruk och de första förändringarna görs när det tilläggs IBAN

och BIC i kund- och faktureringsregistren. Det är företagets ansvar att se till att de uppgivna IBAN och BIC numren är korrekta samt att eget ekonomiförvaltningsprogram fungerar, inte bankens. Användning av SEPA-direktdebitering som småningom tas i bruk skiljer sig betydligt från den inhemska direktdebiteringen, vilket förutsätter betydande systemförändringar inom företaget fastän Finland bibehåller referensnumret på fakturorna. Det är bra att överväga att börja med e-fakturering och att ta emot e-fakturor för att det kan löna sig. Utöver anskaffning av chipterminal för att ta emot betalningarna, skall företagen ha ett avtal med en transaktionsmottagare för användning av Visa och MasterCard.

<URL: http://www.pankkiyhdistys.fi/www/page/fk_www_3967>

Kontonumren och kreditnumren skall vara angivna i IBAN- form från och med början av december i år. Alla skall öva sig att använda de nya numren för de gamla avskaffas 2011. Ett IBAN- kontonummer består av bokstäver och siffror. I Finland skall kontonummer ha bokstavskombinationen FI, sedan följer två kontrollsiffror och till sist det gamla kontonumret. Kontonummer i IBAN- form kan kontrolleras i den egna bankens nättjänst, till exempel under kontots grunddata eller med hjälp av IBAN- räknare som finns på bankens nätsida. Räknaren skall finnas under Konton och betalningar. IBAN- kontonummer skall förekomma automatiskt över allt i nättjänsten från och med början av november. När en räkning betalas eller IBAN- kontonummer uppges behövs i fortsättning också bankens BIC- kod. Alla banker har en BIC- kod, t.ex. koden till OP Pohjola-gruppens BIC- kod är OKOY-FIHH.

Så här förändras kontonumret

500064-20028780	Det gamla kontonumret
FI69 500064-20028780	Det nya kontonumret

↑

Början består av beteckningen FI och två siffror medan slutet består av de 14 sista siffrorna av det gamla kontonumret. (OP-Pohjola-nytt 3.10, 23)

Saajan tilinumero Mottagarens kontonummeer	Nordea Sampo SP Aktia SB VOP - VAB	123456 -7073 123456 -650887 123456 -2801250 334455 -11147	IBAN	FI84 2233 1800 0070 73 FI89 3344 1100 6508 87 FI23 4455 1020 8012 50 FI14 5566 0810 0011 47	BIC	NDEAFIHH DABAFIHH HELSFIHH OKOYFIHH
Saaja Mottagare	AB FÖRETAG OY FÖRETAGSGATAN 22 12345 STAN					
TILISIIRTO GIRERING Maksajan nimi ja osoite Betaltarens namn och adress Alle- kirjoitus Underskrift	BJÖRN BETALARE REFERENSGATAN 33 112233 HEM					
			Nedanstående referensnummer bör anges vid betalning.			
			Vitlenro Ref.nr	3245 46787		
Tilitä nro Från konto nr			Eräpäivä Förf.dag	25.06.2010	Euro	23,40

Bild 6. Exempel med IBAN- och BIC- nummer på en faktura

<URL: <https://www.op.fi/op?cid=150833070&srcpl=3>>

Eftersom den nya betaltjänstlagen inverkar på transaktions tiden för betalningarna, införs det ändringar på betalningsdagen för löner, pensioner och förmåner som körs ungefär kl. 04-05 på natten, alltså betalningarna kommer in några timmar senare på mottagarens konto jämfört med tidigare. Oberoende av bankkonto skall löntagarna få sin lön på samma sätt och på samma dag som tidigare. Ändringarna innebär att debiteringsdag registreras med förfallodag, en bankdag före lönedagen samt att banken meddelas att betalarens konto skall debiteras. Betalaren är ansvarig för att förfallodagen är rätt angiven och lönematerialet identifieras med koden SALA, som står för lön på engelska. Banken har inte rätt att annullera enskilda löner eller debiteringsposter. Exempel: Avlöningsdagen är en måndag, då skall alla löntagare ha sin lön på kontot. Betalaren antecknar fredag som förfallodag i materialet.

<URL:http://www.fkl.fi/www/page/fk_www_3967,

<http://www.nordea.fi/F%C3%B6retag+och+organisationer/Betalningar+och+kort/R%C3%A5d+om+betalningar+och+kort/Ditt+f%C3%B6retags+l%C3%B6nebetalningar+och+SEPA/1280062.html>>

4.2 Betalterminal med pinkod

Det nya kortbetalningssystemet där kunden knappar in sin pinkod och de nya betalterminalerna som hör ihop med SEPA börjar bli allmänna i en harmoniserad betaltjänst i de stora matbutikskedjorna. Kesko och Suomen Lähikauppa siktar på att byta systemet nästa år medan S-gruppen skall byta det i slutet av året. För de stora kedjorna är det tekniskt ett mycket krävande projekt särskilt när de har många affärer och apparaterna skall testas ordentligt samt att kostnaderna för betalterminalerna är en stor investering för många företag när recessionen har påverkat företagets prioriteringar och hur de skall investera. Enligt Finansbranschens centralförbund är drygt 50 % av alla betalterminaler i Finland sådana som fungerar med pinkod. De nya terminalerna har skaffats av specialaffärer och små butiker. (Vasabladet 03/09//2010)

En fördel med debitkort är att det kan användas både i Finland och utomlands. Samtidigt som de vanliga bankkortet försvinner kommer kostnaderna för användning av de nya korten att stiga. Efter Betaltjänstlagen återstår det för handeln att få ner kostnaderna till en nivå som motsvarar kostnaderna för de gamla bankkortet. Kostnaderna med det nuvarande systemet är cirka 25 miljoner euro/år medan de kommer att stiga till cirka 90 miljoner euro om året med SEPA enligt Förbundet för Finsk Handel. Handeln och småföretag har varit starkt kritiska till de nya korten eftersom de är missnöjda både med tiden som det tar att få pengarna på butiksägarens konto, priset på den nya kortläsaren och själva kortavgifterna. (Vasabladet, 19/01/2010)

SEPA kommer att bidra till att företagets hantering av betalning förenklas, alla inkommande och utgående betalningar har samma betalningsformat, det öppnar möjligheter för att betalningar och likviditetshantering kan lokaliseras till ett ställe, vilket sparar både kostnad och tid. E-fakturer och avprickning skall hjälpa företagen att optimera betalnings hanteringen. Tilläggstjänsten automatisk avprickning kan erbjudas till kunden efter betalningen, d.v.s. fakturorna matchas

elektroniskt mot betalningarna och betalningsmottagarens uppgifter uppdateras automatiskt.

<URL: http://www.ecb.int/pub/pdf/other/sepa_brochure_2009sv.pdf>

För kortbetalning i en butik eller affär kan köpmannen ingå en överenskommelse med Luottokunta för att ta emot kortbetalningar genom att fylla i och underteckna ett avtal och skicka det i två exemplar per post till Luottokunta. Luottokunta har skyldighet enligt köpmannavtalet att betala de mottagna transaktionsbeloppen minus provisionen enligt gällande prislistan inom den i köpmannavtalet angivna tiden.

När Betalterminal transaktioner sker, skickas korttransaktionerna elektroniskt men vanliga korttransaktioner skall skickas till Luottokunta senast inom 10 dagar efter köpet. Affärens kortbetalningar betalas inom två bankdagar och redovisningstiden räknas från den bankdagen, då Luottokunta har tagit emot materialet. För att få betalningen inom den kortare redovisningstiden skall kortbetalningarna vara kredit- och debitkort, och ha tagits emot i enlighet med anvisningarna med chipkortterminal och ett felfritt betalmaterial. En längre redovisningstid på fem bankdagar sker när affären fungerar inom en bransch där produkten eller tjänsten levereras klart senare än betalningstransaktionen som t.ex. turismtjänster och resebyråer, distanshandel, flyg-, järnvägs- och rederibolag. För betalning med pappersbaserade transaktioner gäller en period av nio bankdagar.

Exempel av priset för några tjänster:

- Öppningsavgift för mottagning och förmedling av kortbetalning: 85€
- Klareringsarbete för otydligt redovisningsmaterial: 50€/påbörjad halvtimme

<URL:http://www.luottokunta.fi/se/kortinlosen/kortbetalning_i_butik/redovisningstider_och_prislista>

Köpmannaprovisioner debiteras också för kortbetalningar enligt prislistan nedan.

Typ av transaktion	Visa och MasterCard		Visa Debit och Debit MasterCard		Visa Elektron och Maestro		VPAY	
	Kort från EU-området	Övriga	Kort från EU-området	Övriga	Kort från EU-området	Övriga	Kort från EU-området	Övriga
Transaktion som mottagits och auktoriserats med betalterminal	0,90 %	1,15 %	0,31 %	1,15 %	0,31 %	1,15 %	0,31 %	1,15 %
Icke auktoriserad transaktion som mottagits med betalterminal	1,00 %	1,25 %	0,31 %	1,15 %			0,31 %	1,15 %
Transaktion som hanterats manuellt i Luottokunta 1,75 EUR/Transaktion + provision%	1,10 %	1,35 %	1,10 %	1,35 %				

Bild 7. Luottokuntas Prislista

<URL:http://www.luottokunta.fi/se/kortinlosen/kortbetalning_i_butik/redovisning_stider_och_prislista>

En betalterminal skall vara försedd med rätt bransch kod (MCC), affärens namn och nummer. Redovisningarna är automatiskt styrda enligt de uppgifter som skriftligen har meddelats till banken.

<URL:<http://www.luottokunta.fi/portal/page/portal/se/bilagor/anvisningar%20f%C3%B6r%20hantering%20av%20betalkort.pdf>>

En betalterminallösning har en chipkortläsare som skall vara lätt att använda, enkel att mata in kortet och enkelt att bekräfta betalningen med pinkoden. Den kan fungera självständigt eller integrerat i ett kassasystem och kan vara ansluten till ett obegränsat antal arbetsstationer och butiker. Den avancerade betalkortsreskontran gör det möjligt att enkelt följa redovisningarna och provisionerna inom en butik eller på butikskedjenivå. Uppdateringen av kortdefinitioner och programvara versioner sker automatiskt via internet med en vanlig Internet-förbindelse.

<URL: http://www.luottokunta.fi/se/kortinlosen/bestall_en_betalterminallosning>

En betalterminallösning kan inkludera:

- chipläsare
- betalterminalprogramvara
- underhåll och automatiska uppdateringar
- en snabb PCI- datasäkerhetscertifierad täckningskontrolltjänst
- SSL- krypterad bankförbindelse och förmedling av betalningstransaktioner
- utbytesgaranti och helpdesktjänster

<URL: http://www.luottokunta.fi/se/kortinlosen/bestall_en_betalterminallosning>

Att hyra en betalningsterminallösning kan vara ett snabbt sätt att övergå till säker chipkortsbetalning utan stora investeringar i apparater, särskilt för mindre företag eller näringsidkare. För att hyra behövs avtalet om betalterminaltjänster från banken samt andra anpassade program och bankuppgifter. När avtalen har emottagits av tjänstleverantören, levereras utrustningen med anvisningarna till den adress som har uppgetts. De flesta små företag som restauranger, butiker och serviceställen använder sig av en trådlös betalterminallösning. En uppfattning om hur mycket kan det kosta att skaffa en ny apparat som är trådlös fås från tjänstleverantörernas hemsidor, pris varierar enligt modell och funktioner.

<URL:http://www.luottokunta.fi/se/kortinlosen/bestall_en_betalterminallosning/fristaende_betalterminaler>

4.3 Checklista

Här är en checklista med nödvändig information som kan hjälpa företag vid SEPA- övergången. Checklistan är tänkt att utgöra en vägledning för att informera om de förändringar och procedurer som gäller. Den är helt enkelt en utgångspunkt som kan fungera som en ”road map” samt underlätta med åtgärderna som krävs.

- IBAN och BIC nummer används i fakturorna
  - Uppdatera betalningsmottagarens register med IBAN och BIC- information på det lämpligaste sättet (IBAN- konvertering, IBAN- faktura, informations samling från fakturorna)
- Elektroniskfakturerings är viktigt om företaget använder direktdebitering
- Ifall kortbetalning tas emot, övergå till användning av chipbetalterminal, uppdatera kortprogram och teckna ett avtal med Luottokunta
- Kom överens med systemleverantören om underhåll vid SEPA- övergång
  - Övergångstiden stödtjänst som konverteringstjänst
  - C2B-material utformning och sändning
  - Lönebetalnings förändringar i programmet (betalningsdag ersätts av förfallodag)
  - B2C-kontorapport mottagning och nyttiggörande – inte nödvändigt i SEPA övergången
  - Nya ”Web Services” – förbindelsesätt som filöverförings substitut
- Man skall reflektera om företagets betalningssätt är bäst för företaget i sin nuvarande form och vid eventuella framtida behov
  - SEPA övergångsperioden är ett utmärkt ögonblick för att göra förändringar i ekonomiförvaltningen och betalningssystemet
  - Företagets verktyg för underhåll av betalningsrörelse förnyas samtidigt
- Förbereda sig för att det aktuella betalningsformatet upphör i december 2010.

(Toivonen Anna, 01.10.10)

5 EMPIRISK UNDERSÖKNING

I den teoretiska delen av det här lärdomsprovet har jag förklarat vad SEPA är, och vad det är som förändras för företagen med systemet.

I den empiriska delen kommer jag att använda en kvalitativ datainsamlingsmetod med hjälp av intervjuer med 6 företag i olika branscher och 2 banker.

Valet av företagen har gjorts med tanken på att det skall vara lagom lätt för mig att kunna nå de som jag tänkt intervjua och på ett sätt så att de motsvarar de krav som jag ställer och den rubrik jag har, samt att vid behov kunna nå respondenterna, ifall det visar sig så att ytterligare information behövs.

Intervjuerna sker ansikte – mot - ansikte och jag har strävat till att ge dem en vänlig atmosfär. Den börjar med att jag frågar om företaget tillåter kortbetalning eller inte, sen går jag till A eller B-frågorna beroende på svaren. Jag frågar också företagets storlek, t.ex. i form av antalet anställda, även företagets bransch. Frågorna finns som bilaga 2.

De företag som jag har fört intervjuer med är företagare inom Blomsterhandel-, Restaurang-, Frisör-, Akupunktur-, Bokhandel-, samt ett företag inom Guldsmedsaffär-branschen. Jag vänder mig till mikroföretag som handlar mest med konsumenter direkt och inte ha många anställda.

Intervjuerna kommer att redovisas var för sig och i slutet av den empiriska delen kommer jag att jämföra de resultat som framkommit.

Intervjuerna genomfördes vecka 46 i 2010.

5.1 Intervju Blomsterhandel

Jag genomförde denna intervju med en företagare inom Blomsterhandelsbranschen, som funnits i Korsholm sedan flera år. Företagaren tar hand om verksamheten själv och tillåter kortbetalning.

Företagaren berättar att systemets implementering är nästan fullständig. Endast några få procedurer saknas och detta beror på banken. Implementeringen av systemet har alltså gått bra. Det nya kononumret IBAN och BIC koden som skulle användas så småningom, är ännu inte bekanta. Företagaren har fått information om att det gamla kononumret fortfarande kan användas på samma sätt efter december 2010. Information om SEPA-systemet och tidsbegränsningarna har fått via post, men företagaren kommer inte ihåg allting.

Direktdebitering används inte, då företaget gör endast engångsbetalningar. Elektronisk fakturering har inte planerats att ta i bruk i företaget, anledningen är att det kräver tid vid datorn för kontroll av vilka fakturor som har kommit och vilka av dessa som behövs skriva ut.

Företaget skall framför allt fortsätta med pappersfaktura, för att det är lättare att kontrollera när fakturan har kommit. Företaget skall fortsätta att göra engångsbetalning eller girering så länge som möjligt, de fakturerar inte kunderna eftersom kononumret uppges och betalningen sker med girering när kunderna ger uppdraget till sin bank. Blomsterhandels kunder består till största delen av återkommande, d.v.s. lojala kunder.

När vi kommer till frågan om hur systemet fungerar, anser företagaren att det nya betalningssystemet är bra och fungerar som det skall. Företagaren är nöjd med systemet.

Tiden från betalnings-transaktion, när kunden har betalat med kort jämfört med tidigare system har inte varit annorlunda anser företagaren. Företagaren har inte

märkt någon skillnad i tiden att få pengar på kontot från kortbetalning, särskilt när summorna vanligtvis är under 50 euro.

Företagaren överväger inte att ha en prislista för olika betalningar då frågan gällande tanken att ha en prislista för kontant- och kortbetalning diskuteras. Med en prislista skulle kunden få välja vilken typ av betalningssätt som skulle löna sig, när kortbetalning innebär 0.31% på varan- eller tjänstpris vid varje gång kunden betalar med kort. Företagaren tycker att det inte är bra med en betalningslista, inte trevligt åt kunden om affärerna plötsligt skulle börja lösa situationen på liknande vis. Eftersom affären står för kostnader av ett nytt system, kunde kunderna betala avgifterna direkt till sin bank för kortanvändningen. Dessutom betalar affärerna banken och Luottokunta för att erbjuda kunderna en bättre tjänst.

De fördelar som företagaren har upptäckt med det nya systemet är att det fungerar bra och att det är internationellt. Dessutom är det säkrare om man jämför med tidigare system, särskilt nuförtiden då kunden slår pinkoden i maskinen, med det gamla systemet, brukade företagaren be om identifikationsbevis för inköp över €50 euro. Den största nackdelen med systemet är kostnaderna som det för med sig, med bland annat ny maskin och högre avgift per månad. Företagaren anser att sådant system mest är passande åt stora företag, när de kan ha flera terminaler och ändå betala ett enda avgift och samma avgift som en liten företagare.

5.2 Intervju Bokhandel

Jag genomförde denna intervju med en person som representerar ett företag inom bokhandel-branschen, som funnits i Vasa sedan flera år. Företaget består av ägarna, en fast anställd och tillåter kortbetalning.

Företaget har det nya systemet och det har gått bra med användningen, fast i början var det en aning invecklat när man skall lära sig att använda chipkortläsaren. Företaget använder IBAN och BIC nummer i sina betalningar, och har hunnit bli bekanta med dem. Numren används särskilt för betalningar mellan Sverige, när böckerna kommer därifrån. Direktdebitering är inte i användning och företaget vill fortsätta med pappersfaktura. Det finns inga planer att använda elektronisk faktura, eftersom de tror att det är bättre med faktura i pappersform. I fall om de får fakturan endast i elektroniskt form som t.ex. av de stora företagen, så tar dem emot e-fakturan som den är. Systemet har fungerat bra och de har inte haft någon störning, fast problemet med störningar har upplevts vid ett annat företag. Det är inte trevligt som kund att inte vara förbered att betala med kontant när man förväntar sig att betala med kort, särskilt när maskinerna i de stora kedjorna skall fungera. Att få pengar på kontot från betalningstransaktionen kan ta 1 dag eller högst 2 dagar. När transaktioner utförs mellan två olika banker har företaget märkt att den har blivit snabbare jämförd med tidigare när den kunde ta över 3 dagar.

Användning av en prislista för betalning övervägas inte. Det har funnits liknande förslag tidigare men de har inte använt det och de vill inte göra det nu om de får välja.

En del av systemets fördelar är att många kunder använder kort som betalningssätt. För företaget är det säkrare när pengarna överförs direkt till banken samt de behöver inte ha mycket kontanter i kassan för att senare bära den till banken. Dessutom det är lättare att kontrollera dagens summa när systemet gör kassaräkningen när dagen är slut. De upplever inte någon nackdel med systemet för att allt fungerar enligt förväntan.

5.3 Intervju Guldsmedsaffär

Jag genomförde denna intervju med en person som representerar ett familjföretag inom Guldsmedsaffär branschen, som funnits i Vasa sedan flera år. Företaget tillåter kortbetalning.

Företaget har infört det nya systemet och de har fått tillräckligt information om det. De är bekanta med IBAN och BIC nummer därför att de utför redan betalningarna med dessa nummer. De använder inte direktdebitering, i stället utförs engångsbetalning. Användning av elektronisk faktura är inte planerad. De föredrar pappersfaktura för bättre kontroll av utgifterna, dock har de inte datorn i affären.

Systemet med chipkortläsaren är bra, fastän ibland förekommer störningar som kan fortgå i t.o.m. några timmar. Vid sådana situationer får kunden gå och ta ut kontant från automaten och återkomma.

Att få pengar på kontot av en transaktion från bankkortbetalning kan ta 1 dag och 2 dagar för kreditbetalning. Det har blivit bättre med det nya systemet trots att dagens transaktioner sänds endast kl.19.00 varje dag. Däremot om transaktionen av någon orsak inte sänds samma dag, sänds den endast följande dag vid samma tid.

Företaget planerar inte ha en prislista för olika betalningar. De vill inte införa en lista om inte andra affärer gör det, man kan inte vara säker på att den skulle godkännas av kunden. Det beror också på om de andra affärerna gör det.

Fördelarna med det nya systemet är först och främst säkerheten, nuförtiden behövs pinkoden till den nya maskinen istället för att kontrollera identifikationsbevis. Nackdelarna är att det kan ta 2 dagar för att få betalningarna på kontot även om det gäller bank kortbetalning, systemet fungerar inte jämt och det har höjt kostnaderna.

5.4 Intervju Restaurang

Jag genomförde denna intervju med en ensam företagare inom restaurangbranschen som funnits på Brändö sedan flera år. Företagaren tillåter kortbetalning.

Systemet används och det har fungerat bra sedan den nya maskinen blev installerad. IBAN och BIC nummer är inte bekanta till företagaren eftersom betalningarna är utförda utan dem. Företagaren har fått lite information om systemet, möjligen via post. Betalningarna görs som engångsbetalning och direktdebitering har aldrig varit i bruk. Företagaren har hört om elektronisk faktura men anser att pappersfaktura ändå är ett bättre alternativ.

Systemet fungerar bra, kortbetalning är ett bra betalningssätt och många kunder använder sig av det. Sedan systemet blev installerat, har företagaren inte upplevt någon störning i systemet.

Företagaren har inte märkt någon differens angående tiden att få pengar på kontot från kortbetalningen, och är fast besluten att inte ha en prislista för kort- och kontantbetalning. Den nya chipkortläsaren är en ny investering som ibland är nödvändig för verksamheten, och företagaren måste erbjuda kunderna bra tjänster fast investeringen kan vara dyr.

En fördel som företagaren har observerat är att systemet fungerar enligt förväntningarna samt man skall ha en positiv inställning till ny teknologi. Företagaren nämner att en nackdel med systemet är att ibland chipkortläsaren inte känner igen ett gammalt kort som kunden har med sig. Den andra nackdelen med systemet är kostnaderna.

5.5 Intervju Frisör

Jag genomförde denna intervju med en Frisör som har egen salong, som funnits i Vasa sedan några år. Företagaren tillåter inte kortbetalning.

Eftersom kortbetalning inte tas emot, kan företagaren inte säga mycket om det nya systemet, men lite information har fåtts om hur är det med systemet och hur det fungerar. Företagaren har inte hunnit bli bekant med det nya kontonumret, IBAN och BIC-kod till betalningar, eftersom hon inte har börjat använda dem ännu. E-fakturering ersätter direktdebiteringen men företagaren använder inte direktdebitering till företagets utgifter, betalningarna görs alltid som engångsbetalning. Pappersfaktura ses som en bättre alternativ än elektronisk faktura, på så sätt behåller man bättre kontroll till senare bokföring av produkterna som har köpts.

Det fungerar bra att ta emot kontanter fast det finns många salonger som tillåter kortbetalning. Kunderna som kommer är kända kunder och för den händelse att de har glömt att ha kontant med sig, så får de återkomma för att betala senare. För en kund som kommer för första gången, får kunden en förklaring att kortbetalning inte tas emot, och att de får betala senare när de har tagit pengarna från automaten som också finns i närheten.

Det enda problem med kontantbetalningen är, att ett fåtal gånger det kan hända att kunden inte kommer tillbaka för att ge betalningen. Något annat problem i samband med betalning har företagaren inte upplevt.

Som företagare anser man att kortbetalning är bra, kunden kan köpa tjänsten samt flera produkter. Det är lättare att handla med kortet, eftersom det är kredit- och debitkort i samma kort. Nackdelen med kortbetalning för en liten företagare är att kostnaderna är höga, särskilt när man erbjuder billigare tjänster i jämförelse med de andra salongerna för att få mera kunder, dock skall man ha en vinst för att fortsätta med verksamheten.

5.6 Intervju Akupunktör

Jag genomförde denna intervju med en akupunktör, företagare som funnits i Vasa centrum sedan flera år. Företagaren tillåter inte kortbetalning.

Företagaren förklarar att hon har varit bra informerad om SEPA och är bekant med BIC- och IBAN-nummer, eftersom beställningar görs från Kina och utrikesbetalningar erläggs med hjälp av dessa nummer.

Användning av elektronisk faktura är bra för miljön och företagaren inser att det gör betydlig skillnad i att få fakturan i elektronisk form. Det är mycket manuellt arbete med pappersfaktura. Företagaren anser att det är bara att skriva ut fakturan om den behövs i pappersform och att man skall använda elektronisk faktura.

Att företagaren inte tillåter kortbetalning har inte varit något problem som betalningssätt. Det fungerar bra att ta emot kontant. I vissa situationer när kunden inte har kontant med sig, får de kontonumret för att utföra kontoöverföring. Kunden får en betalningspåminnelse om betalningen inte sker inom samma månad.

Ett problem som företagaren anser med kontantbetalning är att kunden glömmer emellanåt att betala. Alla betalningar kontrolleras i slutet av varje månad för att se vilka kunder som har betalat eller inte. Ifall kunden inte har betalat, måste företagaren ringa eller skicka betalningspåminnelse åt kunden.

Som ensam näringsidkare anses kortbetalning som betungande, den innebär mera kostnader och säkerhetsrisk med ett kortprogram. Med kontant användning har företagaren bättre kontroll över sin inkomst när medlen fås direkt.

5.7 Intervju Aktia Bank Abp

Jag genomförde denna intervju med Mikael Snickars, Försäljningschef vid Aktia Företagskontor i Vasa som följer företagen genom SEPA:s system implementering.

För det första säger han att de flesta företagen har uppdaterat sina system. De små företagen, beroende på storlek, får sin uppdatering direkt i nättsystemet liksom en privatperson. Alla banker använder redan SEPA:s system och ger informationer åt företagen om det. Han anser att det är de stora företagen som har de största svårigheter när det gäller förändring i faktureringsystem, reskontra och betalningssystem. Det är inte alla företag som använder BIC- och IBAN-nummer därför att det gamla numret är i bruk ännu efter 2010. Som statistik på hur stor del av småföretagen som inte redan är klara, berättar han att det gäller ca 10 % - 15 % av alla företag. De är företag som har egna program och som inte ännu är uppdaterade eller vars systemet inte är kompatibel med SEPA-systemet. Förmodligen har alla företag fått information om det nya systemet och dess begränsningstid. Banken, programleverantörerna samt kortmaskinleverantören har gett information åt företagen, dessutom har det funnits informationstillfällen så alla skulle ha fått alla nödvändiga informationer. Diskussionen gällande elektronisk fakturering är ganska ny men det finns en ökning i dess användning. Den har inte emot tagits av de flesta men eftersom de stora företagen endast skall använda elektronisk fakturering, så måste de små företagen använda den också. De största svårigheterna eller hinder för småföretag är att de måste göra en ny investering genom att hyra en ny maskin med chipkortläsare som nu är möjligt med SEPA-systemet. De måste lära sig att använda den nya maskinen, möjligen installera nya program och skola i användningen. Vissa företag behöver programuppdatering för att ha programmet SEPA kompatibel, även för programuppdatering behöver de ha tekniskpersonal och det innebär ytterligare kostnader.

5.8 Intervju Vasa Andelsbank

Jag genomförde denna intervju med Ulrika Forss, från Företagstjänst vid Vasa Andelsbank.

SEPA:s system implementeringen har lyckats bra för banken och för de flesta företagen, dock finns det ännu några företag som inte har slutfört implementeringen. Banken har i sitt system bestämt att BIC och IBAN nummer skall användas antingen på nätet eller med blanketter som finns tillgängliga. Det enda problemet med IBAN är att alltemellanåt uppger företaget felaktig IBAN nummer och transaktionen utförs till fel mottagare. I detta fall måste företagen kontakta banken eller själva mottagaren om det är möjligt, för att få beloppet returnerat. Eftersom alla information är ny, har banken inte någon statistik på andelen små företag som är klara med implementeringen. Banken har absolut gett information om det nya systemet åt företagen antingen via nättjänster eller per post, så alla är medvetna om systemet och dess tidsbegränsningar. En del företag har börjat använda elektronisk faktura. De små företagen föredrar pappersfaktura av bokföringsskäl eftersom fakturan är utskriven och den behövs i pappersform för bokföringen. En näringsidkare som ensam sköter om verksamheten måste då sitta vid datorn och skriva ut alla fakturor om den är i elektronisk form, dessutom använder de nästan inte datorn. Elektronisk faktura innebär mera jobb för små företag. Det är de stora företagen som har störst nytta av elektronisk faktura när de har flera kunder och dagligfakturerings. Banken anser att de största hindren för småföretag vid implementering av nytt system är att de måste ändra faktureringsprogram, samt de företag som har eget program måste uppdatera det så att det är kompatibel med SEPA-systemet. Annat är att de skall överväga om det löna sig för företaget att anskaffa en ny maskin med chipkortläsare, på grund av skolning för ett nytt program, extra kostnader samt månatligt avgifter. Deras inställning till ny information är ett annat hinder för att de skall lära sig nytt. Slutligen får företagen inte pengar från kortbetalningstransaktion på följandedag, transaktionen kan dröja till och med 3 dagar och fördröjningen beror inte på banken.

5.9 Svares jämförelse och genomgång av resultatet

A Företag	Systems implemen tering?	E-faktura?	System fungerande ?	Transakti onstid?	Prislista?	Fördelar och Nackdelar ?
Ftg 1	Systemet ok, IBAN, BIC inte används, lite information	inte direktdebitering, vill inte e-faktura	Systemet är bra och fungerar bra	inte stor skillnad i tiden för transaktionen	inte prislista, kunden kunde betala avgiften	Fördelar; systemet fungerar bra, är säkrare, har pinkod. Nackdelar; kostnader
Ftg 2	Systemet, IBAN, BIC, information ok	inte direktdebitering, vill inte e-faktura	Systemet är bra och fungerar bra	transaktion kan ta 1 eller 2 dagar, blev snabbare mellan olika banker	inte prislista	många kunder betala med kort, säkrare, inte mycket kontanter i kassan. Det nämns inte nackdel
Ftg 3	Systemet, IBAN, BIC, information ok	inte direktdebitering, vill inte e-faktura	Systemet är bra men finns störningar	transaktion kan ta 1 eller 2 dagar, sänds kl. 19.00	prislista endast om de andra affärerna gör det	säkerheten, pinkod. Nackdel; kostnader, det kan ta 2 dagar för en transaktion, störningar
Ftg 4	Systemet ok, IBAN, BIC inte används, lite information	inte direktdebitering, vill inte e-faktura	Systemet är bra och fungerar bra	inte stor skillnad i tiden för transaktionen	inte prislista	många kunder betala med kort, bra med ny teknologi. Nackdel; kostnader
B Företag						
Ftg 5	IBAN, BIC inte används, lite information	inte direktdebitering, vill inte e-faktura	Det fungerar bra att ta emot kontanter. Det finns möjlighet att kunden inte kommer tillbaka för att ge betalningen	inte problem för att inte ta emot kortbetalning	Betalning med kort är bra och är kredit och debit i samma kort. Nackdel; kostnader	
Ftg 6	IBAN, BIC, information ok	inte direktdebitering, vill e-faktura	Det fungerar bra att ta emot kontanter. Betalningar kontrolleras	inte problem för att inte ta emot kortbetalning	Betalning med kort är betungande, innebär kostnader, kortprograms säkerhetsrisk	

Banker						
Aktia	Det går bra med implementeringen, IBAN och BIC används inte av alla. 10-15% inte är klara	alla har fått information om systemet	Några företag har börjat använda e-faktura. De stora företagen skall skicka endast e-faktura till andra företag	Hinder; ny investering, uppdatering, nytt program (kostnader) och lära sig nytt		
Andelsbank	Det går bra med implementeringen, IBAN och BIC används. Det finns inte statistik	alla har fått information om systemet	Några använder e-faktura men små företag föredrar pappersfaktura för bokföringsskäl	Hinder; inställning till ny information, investeringen övervägas, transaktionen kan fördröja		

Genomgång av resultat

I detta avsnitt kommer jag att jämföra resultatet från alla intervjuer med varandra och till slut söka svar på de frågor som är väsentliga för mitt slutarbete. I intervjuerna fick jag personligen, den nödvändiga informationen om företagen till min undersökning, deras syn på systemet och deras erfarenhet.

Av de intervjuer som gjorts kan man se att största delen av företagen är väl medvetna om det nya systemet samt användningen av BIC- och IBAN-nummer. Det finns också de som inte kan säga mycket om systemet. Med några företag märks det att de har fått lite men inte tillräckligt information om systemet, dess tidsbegränsningar och användning av de nya kontonumren.

Inget företag använder direktdebitering och endast en näringsidkare hade positiv inställning till elektronisk fakturering. Orsaken till att största delen företag inte vill använd elektronisk fakturering, är att i pappersform, är fakturan färdig för utgifternas kontroll och redo för bokföring.

Av alla företag, har endast ett upplevt störning i systemet annars är alla nöjda med hur systemet fungerar. Det märks en liten skillnad i tid jämfört med tidigare system för betalningstransaktionerna, och det nämns att tiden har blivit bättre särskilt när transaktionen händer mellan 2 banker. Störningar när transaktionerna skall sändas gör också att den fördröjs. En prislista för att skilja kort- och kontantbetalning ansågs inte som ett bra alternativ av något företag, fast en respondent berättade att de skulle ha den om de andra affärerna också implementerade den. En prislista skulle inte vara ett bra sätt att lösa problemet med avgiften till kortanvändning, det anses inte trevligt mot kunden att erbjuda tjänster på så sätt.

De företag som inte tillåter kortbetalning upplever inte något stort problem med att ta emot endast kontanter, därtill skulle kortbetalning innebära ytterligare kostnader, användning av kortprogram och maskin som inte lönar sig för verksamheten.

Fördelar med systemet för företagen har varit att det fungerar bra, är säkert, många kunder använder kort som betalningssätt, det behövs inte mycket kontanter i kassan samt att pinkoden används och det eliminerar behovet att be om identifikationsbevis. De nackdelarna som har upplevts med systemet är att det för mera kostnader, eventuella störningar i kommunikationen som har inträffat vid ett företag, som omöjligt gör betalning eller sändning av dagens transaktioner.

Båda bankerna påstår att implementeringen av systemet har gått bra samt att alla företag har fått tillräcklig information om systemet. Andelsbanken och dess kunder har BIC- och IBAN-nummer i användning men vid Aktia används inte dessa nummer fullständigt. Några företag har börjat använda elektronisk fakturering, i synnerhet de stora företagen skickar fakturorna endast i elektronisk form till andra företag. Min respondent från Andelsbanken förklarar att företagarna föredrar pappersfaktura av bokföringsskäl, de har inte tid att använda datorn när de är i företaget och jobbar ensamma.

Svaren av bankerna kompletterar varandra när de anser att hindren eller svårigheter för småföretag vid implementering av nytt system är kostnaderna med ny investering, program uppdatering, nytt program, dessutom måste de överväga om investeringen lönar sig. En negativ inställning till ny information är också ett hinder.

6 AVSLUTNING

Målet med detta lärdomsprov var att ta reda på hur bli det med SEPA införingen för de små företagen. Jag har fått svar på mina frågor och uppnått mitt syfte under arbetets gång samt fick jag lära mig mera om systemet.

Jag har fokuserat mig endast på små företag, var av största delen är företagare som försöker hålla verksamheten i gång fast det är låg konjunktur. De största förändringarna gäller de företag som har flera anställda, betalningssystem och olika program, dock är det de små företagen som är viktiga ur min synvinkel därför att jag fokuserade på dem.

Källorna jag har använt består till stor del av nätbaserade verk, främst för att sådana fanns tillgängliga i större omfattning än vad textbaserade verk gör. Eftersom systemet är nytt så finns endast en bok, att använda som källa.

Svårigheter med undersökningen låg i att hålla begränsning till de små företagen eftersom SEPA är ett omfattande system med omfattande förändringar på flera område.

Jag har under arbetets gång lärt mig hur stort och komplex systemet är. Införande av SEPA har som mål att förenkla och utveckla ett mer effektivt betalningssystem där man kan också spara på manuellt arbete. Förutom dessa saker kommer systemet att småningom införa en utformad tjänst baserad på e-fakturerings som många företag är uppmanade att använda, även om möjligheten till pappersfaktura också kommer att finnas kvar.

Företagen kanske inte kommer att notera de ekonomiska fördelarna genast efter systemets införande, men det gör de efter några år när alla har blivit vana med det och störningar har reducerats samt alla användnings-psvårigheter överkommit.

Jag tror att företagen kan få stor nytta av systemet i framtiden med en gränsöverskridande handel inom SEPA -området, även om de är verksamma endast på den inhemska marknaden och det gäller en investering under lågkonjunktur. SEPA är ett stort projekt som ännu framskrider, det är fortfarande mycket aktuellt för det gäller övergripande förändringar som fortgår ännu några år.

Jag har använt pålitliga källor i min undersökning, de är personer som har erfarenhet av systemet och som är en del av företagen. De företag jag intervjuat kan enligt min åsikt sägas representera en del av små etablerade företag som har en åsikt om systemet.

Jag tycker arbetet har varit mycket givande inte för svarens skull utan för att det jag har lärt mig under arbetets gång och vid mina intervjuer. De respondenter som jag intervjuat var intresserade av att besvara mina frågor fast det märktes att de i början var reserverad.

Förslag till fortsatt forskning inom området kunde vara, att ta reda på hur det blir 2011 med införandet av systemet och hur nöjda är företagarna efter komplett implementering av det nya betalningssystemet med betalterminal och ett nytt faktureringsystem.

KÄLLFÖRTECKNING

1 Tryckta arbeten

Skinner, Chris 2008. The Future of Finance after SEPA, Wiley finance

2 Elektroniska publikationer

Nordea, 2010. Vad är SEPA, Tillgänglig i form av www-dokument:
<URL:<http://www.nordea.com/F%C3%B6retag+institutioner/Cash+Management/Betalningar/Vad+%C3%A4r+SEPA/1065082.html>>

Nordea, 2010. SEPA-länderna, Tillgänglig i form av www-dokument: <URL:
<http://www.nordea.com/Produkter+och+tjänster/Internationella+produkter+och+tjänster/Cash+Management/SEPA-länderna/1065092.html>>

Nordea, 2010. Allmänna villkor för direktdebitering [hänvisning 5.2010].
Tillgänglig i form av pdf-dokument: <URL:
http://www.nordea.fi/sitemod/upload/Root/nordeafiles/personal/cards_payments/mssv671d.pdf>

Nordea, 2010. Web Services file transfer, Service description [online].
Tillgänglig i form av pdf-dokument: <URL:
http://www.nordea.fi/sitemod/upload/root/fi_org/liite/e/yritys/pdf/web_services.pdf>

Nordea, 2010. Web Services file transfer, Service description [online].
Tillgänglig i form av www-dokument:
<URL:<http://www.nordea.fi/F%C3%B6retag+och+organisationer/Betalningar+och+kort/R%C3%A5d+om+betalningar+och+kort/Ditt+f%C3%B6retags+l%C3%B6nebetalningar+och+SEPA/1280062.html>>

Nordea, 2010. Fördelar och konsekvenser för företag [online]. Tillgänglig i form
av www-dokument: <URL:

<http://www.nordea.com/V%C3%A5ra+tj%C3%A4nster/Internationella+produkter+och+tj%C3%A4nster/Cash+Management/F%C3%B6rdelar+och+konsekvenser/1065212.html>>

Företagarna i Finland, Käytännön kokemuksia SEPA-muutoksista[online]. Tillgänglig i form av www-dokument: <URL: <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:Muq6Op4MJWoJ:www.yrittajat.fi/File/77b5077a-b16b-4cc6-991d-6a465b57aa3b/Sepa%2520Hannu%2520Katila.ppt+kokemuksia+SEPA-muutoksista&cd=5&hl=pt-BR&ct=clnk>>

Six Interbank clearing, 2010. SEPA, Tillgänglig i form av www- dokument: <URL: http://www.currency-iso.org/tkicch_standardization_sepa.htm>

Yritys Suomi, 2010. Ändringen i kortbetalningarna inverkar även på företagen [hänvisning 25.8.2010]. Tillgänglig i form av pdf -dokument: <URL: <http://www.yrityssuomi.fi/default.aspx?contentid=30336&nodeid=13019>>

Europeiska Centralbanken, SEPA en integrerad betalningsmarknad för massbetalningar [online]. Tillgänglig i form av pdf-dokument: <URL: http://www.ecb.int/pub/pdf/other/sepa_brochure_2009sv.pdf>

Finansbranschen Centraförbund, 2010. Finlands nationella SEPA – migrationsplan. Uppdaterad i februari 2010 [hänvisning 17.2.2010]. Tillgänglig i form av pdf-dokument: <URL: http://www.fkl.fi/modules/system/stdreq.aspx?P=2297&VID=default&SID=180861487967505&S=0&A=open%3anews%3aitem_www%3a7087&C=36005>

Finansbranschen Centraförbund, 2010. Information till små och medelstora företag [hänvisning 9.2009]. Tillgänglig i form av pdf-dokument: <URL: http://www.fkl.fi/www/page/fk_www_3967>

OP-Pohjola, 2010. Den nya betaltjänstlagen trädde i kraft 1.5.2010 [hänvisning 9.6.2010]. Tillgänglig i form av www-dokument: <URL: <https://www.pohjola.fi/pohjola?cid=381319699&srcpl=3>>

Finansbranschen centralförbund, 2010. Direktdebitering Tjänstebeskrivning Instruktioner för faktureraren [online], Version 4.4 [hänvisning 30.09.2009]. Tillgänglig i form av pdf- dokument: <URL:http://www.sampopankki.fi/sv-fi/Foretag/Smaaforetag/Betalningsrorelse/Fakturering/Direktdebitering/Documents/Suoraveloitus%20-%20laskuttajanohje%20v%204%5B1%5D.4%2030092009_SV.pdf.pdf>

Konsumenträttsliga riktlinjer: Betalning och fakturor 2008 [online]. Tillgänglig i form av www-dokument: <URL:<http://www.kuluttajavirasto.fi/File/38135124-5f38-4d35-a249-204da8379838/Betalning+och+fakturor.pdf>>

Cash-in, 2010. Hur väljer du inkassobyrå? [online]. Tillgänglig i form av www-dokument: <URL:http://www.cash-in.fi/Pa_Svenska/Indrivningsmenu/Hur_valjer_du_inkassobyra_>

Konsumentverket, 2010. Betalning och fakturor [online]. Tillgänglig i form av www-dokument: <URL:<http://www.kuluttajavirasto.fi/Page/ad84c2d3-766b-4e48-b85f-4806c2009602.aspx>>

Konsumentverket, 2010. Forsenade betalningar och indrivning [online]. Tillgänglig i form av www-dokument: <URL: <http://www.kuluttajavirasto.fi/sv-FI/konsumentradgivning/konsumentratt/forsenade-betalningar-och-indrivning/>>

Finansbranschen centralförbund, 2010. Finlands nationella SEPA – migrationsplan. Uppdaterad i februari 2010 [hänvisning 17.2.2010]. Tillgänglig i form av pdf-dokument. <URL: http://www.fkl.fi/www/page/fk_www_3967>

Finansbranschen centralförbund, 2010. Så här tar du e-fakturan i bruk. [online]. Tillgänglig i form av www-dokument: <URL:http://213.138.133.3/e-laskututorial/index_sve.html>

Tietoviikko, 03.01.2010. SEPA muuttaa kaiken [online]. Tillgänglig i form av www-dokument: <URL:http://www.tietoviikko.fi/taustat/kaikki_jutut/article351611.ece?s=l&wtm=tietoviikko/-03012010>

Finansbranschen centralförbund, 2010. Det gemensamma eurobetalningsområdet SEPA- konsekvenser för företagen [hänvisning 9.2009]. Tillgänglig i form av ppt-dokument. <URL: http://www.fkl.fi/www/page/fk_www_3967>

FINLEX, 30.04.2010. Betaltjänstlag, 6kap, 1kap 1§[online]. Tillgänglig i form av www-dokument: <URL: <http://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2010/20100290>>

Luottokunta, 2010. Redovisningstid och prislista [online]. Tillgänglig i form av www-dokument: <URL: http://www.luottokunta.fi/se/kortinlosen/kortbetalning_i_butik/redovisningstider_och_prislista>

Luottokunta, 2010, Anvisning för hantering av betalkort och redovisning av betalkorttransaktioner [online]. Tillgänglig i form av pdf-dokument: <URL: <http://www.luottokunta.fi/portal/page/portal/se/bilagor/anvisningar%20f%C3%B6r%20hantering%20av%20betalkort.pdf>>

Luottokunta, 2010. Beställ en betalterminallösning [online]. Tillgänglig i form av www-dokument: <URL: http://www.luottokunta.fi/se/kortinlosen/bestall_en_betalterminallosning>

Luottokunta, 2010. Fristående betalterminaler [online]. Tillgänglig i form av www-dokument: <URL:

http://www.luottokunta.fi/se/kortinlosen/bestall_en_betalterterminallosning/fristaende_betalterterminaler>

3 Övriga skriftliga källor

Forum för ekonomi och teknik, 2008, n.4 s.40-43

Vasabladet, 2010. Debit är för dyrt för handeln. utkommit 19.01.2010 s. 6

Vasabladet, 2010. Två av tre betalar med kort. utkommit 07.04.2010 s. 6

Vasabladet, 2010. Snart behövs pinkoden i alla butiker. utkommit 03.09.2010 s.8

Vasabladet, 2010. Betalterminaler som kräver pinkod har blivit vardag.
utkommit 14.10.2010 s. 2

OP-Pohjola-nytt, 2010, n.3 s.23

Toivonen, Anna 01.10.2010. SEPA- Granskning; Ekonomiförvaltning- och juridiklärares rådgivningsdag (Kursmaterial). Andelsbank.

Österbottens handelskammares Kursmaterial, 27.5.2009. Det gemensamma eurobetalningsområdet – SEPA.

4 Intervjuer

Snickars, Mickael, Försäljningschef 16.11.2010. Aktia Abp, Vasa. Intervju

Forss, Ulrika, Företagstjänst 16.11.2010. Andelsbank, Vasa. Intervju

BILAGA 1

Förkortning Beskrivning

BIC	(Bank Identifier Code) Samma som SWIFT- kod
BBAN	(Basic Bank Account Number) kontonumret i nationell form
B2C	(Bank to Customer) från bank till kund
C2B	(Customer to Bank) från kund till bank
ECB	Europeiska Centralbanken
EBA	Euro Banking Association, en servicecentral (ACH, automated clearing house) som erbjuder avräknings- och täckningsöverföring för betalningar mellan bankerna och som används i SEPA-betalningar.
EMV	Europay MasterCard Visa- standard för nya chip baserade betalkort som kan användas internationellt
EPC	(European Payments Council) Samarbetsorgan som utvecklar standarder och regler för SEPA och som är de europeiska bankernas gemensamma beslutsfattande organ för europeiska betalningsärenden.
SEPA- betalning	En utrikesbetalning i euro mellan/inom euro medlemsstater Betalningar i samma pris som inhemska gireringar
IBAN	(International Bank Account Number) kontonumrets internationella form
ISO 20022	En betalningsstandard som en standardiseringsorganisation under FN utvecklat och upprätthåller
PSD	(Payment Service Directive) betaltjänstdirektiv
PE-ACH	(Pan-European Automated Clearing House) ett avräkningssystem för betalningar mellan europeiska banker
SEPA- girering	En girering inom eurobetalningsområdet och som kommer att ersätta SEPA- betalning
SEPA- betalkort	som fungerar inom hela eurobetalningsområdet.
SEPA- autogiro	Autogirobetalningar inom eurobetalningsområdet

BILAGA 2

Lärdomsprovet empirisk del - intervjuer med företag i olika branscher

Frågor till A Företag - kortbetalning

1. Har ni infört det nya systemet? Hur går med det nya systemets implementering/ användning av IBAN, BIC nummer? Har Ni fått tillräckligt information om SEPA:s systemet och de gällande tidsbegränsningarna?
2. Har Ni börjat använda e-faktura eller skall Ni göra engångsbetalning när de ersätter direktdebiteringen? Vad anser ni om e-fakturering, skall ni använda den?
3. Vad tycker ni om det nya kortsystemet/betalnings system (SEPA)? fungerar systemet bra?
4. Hur länge tar det att få pengar på kontot när kunden ha betalt med kort jämfört med tidigare system?
5. Har Ni tänkt ha en prislista för kontantbetalning/kortbetalning så att kunden få välja vilken typ av betalningssätt som lönar sig (när kortbetalning innebär plus 0.31% på varans/tjänst pris)?
6. Vilka fördelar och nackdelar har ni upptäckt med det nya systemet?

Frågor till B Företag - kontantbetalning

1. Använder ni IBAN och BIC numret till betalningar? Har Ni fått tillräckligt information om SEPA:s system
2. Har ni börjat använda e-faktura eller skall Ni göra engångsbetalning när de ersätter direktdebiteringen? Vad anser ni om e-fakturering, skall ni använda den?
3. Fungerar det bra att ta emot bara kontanter när många affärer också erbjuder kortbetalning? Förklaringar.
4. Har ni haft något problem då ni inte tillåter kortbetalning?
5. Vad tycker ni om kortbetalning som företagare?

Frågor till Bank

1. Hur har det gått med det nya systemets implementering/ användning av IBAN, BIC nummer för företagen? Finns statistik på hur stor del av småföretagen som redan är klara?
2. Tror Ni att företagen ha fått tillräckligt information om SEPA:s systemet och tidsbegränsningarna (Dec/2010)?
3. Hur går det med e-faktura för företagen? Har den fått ett bra mottagande?
4. Vad anser banken vara de största svårigheterna/hindren för småföretag vid implementering av nytt system?